

mjr. Mgr. Pavol Gašpar, MBA
námetník riaditeľa
Slovenskej informačnej služby
poverený výkonom funkcie
riaditeľ Slovenskej informačnej služby

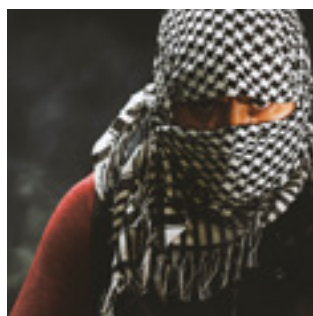
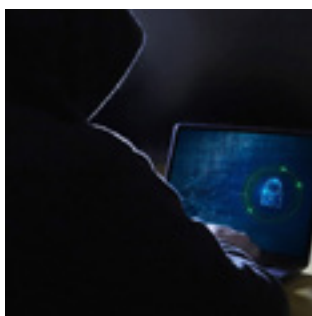
Správa o činnosti SIS za rok 2023

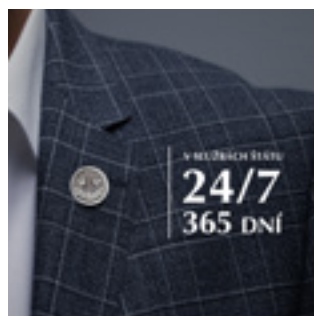
Bratislava, jún 2024

Obsah

1. ÚVOD	04
2. PLNENIE ÚLOH DEFINOVANÝCH STRATEGICKÝM ZAMERANÍM SIS	06
2. 1. Ochrana ústavného zriadenia, suverenity a vnútorného poriadku SR	06
2. 1. 1. Nelegálna migrácia.....	06
2. 1. 2. Kontrašpionážna ochrana.....	10
2. 1. 3. Hybridné hrozby a formy ich pôsobenia	12
2. 1. 4. Ochrana kybernetického priestoru	13
2. 1. 5. Islamistický terorizmus, propagácia a podpora militantných foriem islamu.....	14
2. 1. 6. Extrémistické aktivity a prejavy radikalizácie.....	16
2. 1. 7. Nelegálny obchod s výrobkami obranného priemyslu a proliferácia materiálov s dvojakým použitím	18
2. 1. 8. Boj proti organizovanému zločinu.....	21
2. 2. Ochrana hospodárskych záujmov SR.....	22
2. 2. 1. Korupcia a klientelizmus	22
2. 2. 2. Colné, daňové a finančné podvody	24
2. 2. 3. Poškodzovanie hospodárskych záujmov štátu a samosprávy.....	25
2. 2. 4. Poškodzovanie životného prostredia a environmentálna kriminalita ...	26
2. 2. 5. Ohrozenie surovínovej a energetickej bezpečnosti SR	28
2. 3. Ochrana strategických zahraničných záujmov SR.....	30
2. 3. 1. Faktory ovplyvňujúce politickú stabilitu a bezpečnosť v Európe.....	30
2. 3. 2. Vývoj v krízových a konfliktných regiónoch s potenciálnym vplyvom na bezpečnosť SR	34

3. SPOLUPRÁCA SO ŠTÁTNYMI ORGÁNMI A PLNENIE INFORMAČNEJ POVINNOSTI.....	38
3. 1. Spolupráca so štátnymi orgánmi.....	38
3. 1. 2. Previerky personálnej a priemyselnej bezpečnosti a ďalšie previerkové činnosti pre externých žiadateľov	40
3. 1. 3. Spravodajská produkcia pre externých príjemcov.....	44
4. STAV, ZÁKLADNÉ ČINNOSTI A KONTROLA SIS.....	48
4. 1. Personálne zabezpečenie SIS	48
4. 1. 1. Základné ukazovatele	48
4. 2. Čerpanie rozpočtu SIS a stav materiálno-technického zabezpečenia.....	50
4. 2. 1. Čerpanie rozpočtu.....	50
4. 2. 2. Materiálno-technické zabezpečenie.....	52
4. 3. Informačno-technické prostriedky a telekomunikačné tajomstvo	53
4. 4. Spolupráca SIS so spravodajskými službami iných štátov.....	55
4. 4. 1. Multilaterálna spolupráca	57
4. 4. 2. Bilaterálna spolupráca.....	59
4. 5. Legislatíva a kontrola	62
4. 5. 1. Legislatívna činnosť	62
5. ZÁVER	64
6. SPRÁVA O ČINNOSTI NÁRODNÉHO BEZPEČNOSTNÉHO ANALYTICKÉHO CENTRA	66

1. Úvod

Predkladaná správa nadväzuje na výročnú správu o plnení úloh Slovenskej informačnej služby (SIS) v roku 2022. Informuje o stave plnenia úloh, o vykonaných činnostiach a o dosiahnutých výsledkoch pôsobenia SIS v roku 2023. Dokument zároveň obsahuje správu o činnosti Národného bezpečnostného analytického centra (NBAC) za rok 2023 v súlade s jeho štatútom.

Všetky konštatovania a hodnotenia v časti správy, ktorá sa týka plnenia jednotlivých spravodajských priorít, sú podložené spravodajskými poznatkami, ktoré SIS získala, overila ich vierohodnosť a v roku 2023 ich ako produkty svojej spravodajskej a analytickej činnosti odstúpila zákonným príjemcom.

Predložená správa sa týka výlučne obdobia roku 2023 a neobsahuje informácie získané spravodajskou činnosťou v roku 2024.

Miera konkrétnosti a otvorenosti neutajovanej verzie Správy o činnosti SIS za rok 2023 je determinovaná platným zákonným rámcom ochrany utajovaných skutočností. SIS sa v maximálnej možnej miere snaží informovať verejnosť o svojich aktivitách, obsah správy určený širokej verejnosti však nemôže byť rovnako konkrétny, ako je to v prípade utajovanej verzie, ktorú riaditeľ SIS predkladá Osobitnému kontrolnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky (OKV NR SR).

SIS je garantom spravodajskej ochrany štátu v bezpečnostnom systéme

Slovenskej republiky (SR) a zároveň plní úlohy pri predchádzaní a eliminovaní bezpečnostných rizík a hrozieb v spoločnom priestore Európskej únie (EÚ) a Severoatlantickej aliancie (NATO), pričom pri ochrane bezpečnosti medzinárodného spoločenstva aktívne spolupracuje s partnerskými spravodajskými službami a medzinárodnými organizáciami.

SIS plnením svojich úloh v spravodajskej oblasti v hodnotenom období pozitívne prispievala k spravodajskej ochrane ústavného zriadenia a vnútorného poriadku SR, k zaisteniu bezpečnosti štátu a k ochrane a presadzovaniu zahraničnopolitických a ekonomických záujmov SR.

2. Plnenie úloh definovaných Strategickým zameraním SIS

2.1. Ochrana ústavného zriadenia, suverenity a vnútorného poriadku SR

2.1.1. Nelegálna migrácia

V oblasti medzinárodnej nelegálnej migrácie do EÚ došlo v hodnotenom období k ďalšiemu nárastu počtu nelegálnych migrantov, čo je pokračovaním trendu nastúpeného v roku 2021. Nárast sa prejavil najmä na stredomorských migračných trasách. V podmienkach SR mal podobu bezprecedentnej migračnej vlny z regiónu západného Balkánu.¹ Počet zaznamenaných neoprávnených vstupov do priestoru EÚ sa medziročne zvýšil o 17 % na približne 380-tisíc a dosiahol tak najvyššiu úroveň od roku 2016. Rovnakým tempom rástol aj počet žiadostí o azyl v členských štátoch EÚ, ktorý prvý raz od roku 2016 presiahol jeden milión.²

V roku 2023 zostala najvyťaženejšou tzv. centrálna stredomorská migračná trasa, vedúca zo severnej Afriky cez centrálnu Stredomorie do Talianska. Jej hlavný migračný uzol sa však presunul z Líbye do Tuniska. Na trase bola obnovená skladba nelegálnych migrantov typická v období pred vypuknutím pandémie ochorenia COVID-19. Dominantný podiel tvorili občania politicky nestabilných štátov subsaharskej Afriky

¹V roku 2023 bolo v rámci sekundárnej tranzitnej migrácie registrovaných 46 259 štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí neoprávnene

vstúpili na územie SR z Maďarska. V roku 2022 bol ich počet 10 880 a v roku 2021 ich bolo 1 206.

²Štatistické údaje Európskej pohraničnej a pobrežnej stráže nezohľadňujú recidívu, preto môžu zahŕňať opakované neoprávnené prekročenia vonkajšej hranice EÚ. Vzhľadom na vysokú mieru latencie nelegálnej migrácie však reálny počet neoprávnených prienikov do EÚ môže byť vyšší. Indikujú to štatistické údaje Agentúry Európskej únie pre azyl, podľa ktorých počet žiadostí o azyl v členských štátoch EÚ v roku 2023 bol 1 132 000, pričom najviac z nich bolo podaných v Nemecku (332-tisíc). V skladbe žiadateľov o azyl dominovali občania Sýrie (180-tisíc), nasledovali občania Afganistanu (113-tisíc), Turecka (100-tisíc), Venezuely (68-tisíc), Kolumbie (63-tisíc), Bangladéša (40-tisíc), Pakistanu (34-tisíc) a Maroka (31-tisíc).

zasiahnutých konfliktmi a humanitárnymi krízami, zatiaľ čo v minulých rokoch prevládali ekonomickí migranti zo severoafrických štátov (Tunisko, Alžírsko a Maroko). Prílev nelegálnych migrantov do Talianska nemal potenciál priamo ovplyvniť vývoj migračných tokov na územie SR. SIS však analyzovala jeho potenciálny nepriamy dosah na záujmy SR v podobe zintenzívňovania tlaku na nové záväzky členských štátov EÚ v rámci tvorby reformy migračnej a azylovej politiky EÚ.

Prudký nárast nelegálnej migrácie bol zaznamenaný na trase zo západnej Afriky na Kanárske ostrovy, na ktoré v roku 2023 priplával historicky najvyšší počet (40-tisíc) nelegálnych migrantov, primárne zo Senegalu. Atraktivita migračnej trasy cez Atlantik spočíva najmä v relokácii žiadateľov o azyl zo súostrovia na španielsku pevninu v prípade naplnenia kapacít miestnych záchytných a pobytových táborov.

SIS takisto hodnotila migračný potenciál a riziko vzniku novej utečeneckej krízy v súvislosti s konfliktom medzi Izraelom a palestínskym radikálnym hnutím Hamás v Pásme Gazy. Napriek devastačnému dosahu konfliktu na humanitárnu situáciu v danej oblasti služba vyhodnotila vtedajší migračný potenciál ako skôr marginálny z dôvodu obmedzených možností palestínskeho obyvateľstva vycestovať z Pásm Gazy.

SIS svoju spravodajskú pozornosť zamerala na problematiku zosilňovania migračných tokov v oblasti východného Stredomoria (tzv. východná stredomorská trasa z Turecka do Grécka, Bulharska a na Cyprus), keďže časť z nich mala potenciál viesť až na územie SR.³ Dominantným faktorom tejto trasy v roku 2023 zostávala zvýšená emigrácia občanov Sýrie žijúcich v Turecku v dôsledku postupného sprísňovania tureckej migračnej a azylovej politiky. V hodnotenom období neboli zaznamenané pokusy Turecka inštrumentalizovať (zámerne nasmerovať) migračné toky proti EÚ alebo jej jednotlivým členským štátom.

Osobitnú pozornosť SIS venovala daniu v regióne západného Balkánu, kde intenzita nelegálnej migrácie naďalej dosahovala veľmi vysokú úroveň. Sprísnené pohraničné opatrenia Rakúska na štátnej hranici s Maďarskom viedli k diverzifikácii tranzitných trás a k výraznému zosilneniu migračných tokov smerujúcich na územie SR.

Počas roka 2023 sa SR na predmetnej trase stala významným tranzitným uzlom, ktorý prevádzачi a nelegálni migranti preferovali z dôvodu prístupu slovenských úradov k riadeniu migračných tokov a minimálnej hrozby vyhostenia zo Slovenska do Maďarska v dôsledku neplnenia readmisnej dohody uzavretej medzi SR a Maďarskom. Nelegálni migranti pritom zneužívali najmä procesný postup Policajného zboru (PZ) v rámci cudzineckej agendy. Na základe inštrukcií prevádzачov po neoprávnenom vstupe z Maďarska sami vyhľadávali policajné útvary so zámerom získať písomné potvrdenie o zotrvaní na území SR a zjednodušiť si tak tranzit do cieľových štátov v západnej Európe. SIS v tejto súvislosti informovala príjemcov zo zákona, že nelegálni migranti často účelovo deklarovali sýrsku štátnu príslušnosť, aby sa vyhli možnému zaisteniu a následnému vyhosteniu z územia SR.

SIS v hodnotenom období opakovane upozorňovala príslušné štátne orgány na riziko potenciálnej infiltrácie migračných tokov rizikovými osobami s kriminálnou minulosťou alebo s väzbami na medzinárodné zločinecké, teroristické a extrémistické organizácie.

---

³Význam SR ako tranzitnej krajiny výrazne vzrástol v roku 2022.

Napriek tomu, že v skupinách nelegálnych migrantov boli na základe záznamov v príslušných medzinárodných policajných databázach identifikované len ojedinelé prípady osôb s väzbami na terorizmus, ich reálny počet mohol byť vyšší pre neúplnosť týchto záznamov a existenciu prekážok na hodnoverné zistenie a overenie totožnosti týchto migrantov. Služba vo vzťahu k identifikovaným rizikovým osobám úzko spolupracovala s vecne príslušnými bezpečnostnými zložkami SR a s partnerskými spravodajskými službami.

Vzhľadom na nepriaznivý vývoj nelegálnej migrácie na balkánskej migračnej trase SIS upozornila príjemcov na potrebu zmeny prístupu SR k riadeniu migračných tokov a okrem iného odporúčala posilniť fyzickú ochranu štátnej hranice SR s Maďarskom a dočasne obnoviť hraničné kontroly. Upozorňovala aj na riziko prijatia takýchto opatrení viacerými susednými štátmi. Tie k nim pre prílev nelegálnych migrantov zo SR napokon skutočne koordinovane pristúpili dňa 4. 10. 2023, keď zaviedli hraničné kontroly. Rovnaké opatrenie 5. 10. 2023 zaviedla aj SR na štátnej hranici s Maďarskom.

V súvislosti s organizovaním nelegálnej migrácie boli v centre spravodajskej pozornosti SIS aj aktivity prevádzачských sietí, ktorých činnosť sa v roku 2023 zintenzívnila a zefektívnila. Nadnárodné prevádzачské skupiny flexibilne reagovali na pohraničné opatrenia zavádzané štátmi a prispôbovali im svoj modus operandi. Pri prevoze nelegálnych migrantov cez jednotlivé tranzitné štáty využívali sprievodné motorové vozidlá a drony, prostredníctvom ktorých monitorovali situáciu na hraničných priechodoch a cestných komunikáciách, najmä prítomnosť policajných hliadok. Ich pozornosť v mnohých prípadoch odvádzali napríklad páchaním menej závažných dopravných priestupkov. Policajné sily viazali aj účelovým odhalením malej skupiny nelegálnych migrantov, čím vytvorili podmienky na voľný prejazd vozidla prevádzajúceho väčší počet migrantov. Cez územie členských štátov EÚ vrátane SR ich často prevádzali v luxusných osobných motorových vozidlá, aby sa vyhli hraničným kontrolám zameraným spravidla na úžitkové a nákladné dopravné prostriedky. Nelegálne prevozy realizovali zvyčajne ad hoc najatí vodiči pôvodom z krajín Blízkeho východu a východnej Európy bez priamych väzieb na organizované prevádzачské skupiny. Podiel občanov SR na prevádzaní nelegálnych migrantov v roku 2023 sa výrazne znížil.

V reakcii na posilnenie policajno-bezpečnostných opatrení SR na exponovaných úsekoch štátnej hranice SR s Maďarskom sa v hodnotenom období zmenili miesto aj spôsob jej neoprávneného prekračovania. Tranzitné trasy sa presunuli aj na stredné a východné Slovensko, pričom na územie SR nelegálni migranti vstupovali cez všetky hraničné priechody a prilahlé zelené úseky pozdĺž celej dĺžky slovensko-maďarskej štátnej hranice. Prekračovali ju spravidla individuálne pešo s využitím navigačných aplikácií alebo organizovane v skupinách v rámci tzv. digitálneho prevádzачstva.⁴

---

⁴Proces organizovania nelegálnej migrácie bez sprievodu prevádzачa prostredníctvom digitálnych služieb a nástrojov, ako sú mobilné komunikačné aplikácie a sociálne médiá. Nelegálnym migrantom sú prostredníctvom textových, hlasových a obrazových správ zasielané presné inštrukcie týkajúce sa trasy a miesta prekračovania štátnych hraníc, GPS súradnice, mapy, kontakty na jednotlivých spolupracovníkov (prevádzачov a ubytovateľov), ako aj inštrukcie, ako sa správať pri kontakte s miestnym obyvateľstvom alebo pri zadržení bezpečnostnými zložkami. Vzhľadom na anonymitu, ktorú uvedený modus operandi poskytuje organizátorom nelegálnej migrácie a členom prevádzачských sietí, jeho význam a využívanie výrazne narastajú.

Ich transfer cez vnútrozemie SR väčšinou zabezpečovali prevádzачi, ale nelegálni migranti využívali aj prostriedky verejnej dopravy. Pri výstupe zo SR postupovali podobne a modus operandi prispôbovali rozsahu a povahe hraničných kontrol vykonávaných susednými štátmi.

Prevádzачské aktivity na balkánskej migračnej trase sa v roku 2023 vyznačovali zvýšenou mierou agresivity, ktorá sa prejavila nárastom počtu násilných incidentov, pri ktorých boli použité aj strelné zbrane. Srbsko v reakcii na eskaláciu násillia medzi konkurenčnými prevádzачskými

skupinami operujúcimi na jeho území začalo 27. 10. 2023 realizovať rozsiahle policajno-bezpečnostné opatrenia. Ich zámerom bolo upokojiť srbskú verejnosť pred parlamentnými voľbami, ktoré sa konali 17. 12. 2023, a zároveň vyslať signál smerom do zahraničia, že srbská vláda má reálny záujem riešiť nepriaznivú situáciu v pohraničnej oblasti s Maďarskom.

Uvedené opatrenia rýchlo viedli k útlmu nelegálnej migrácie do Maďarska, čo sa následne prejavilo aj v SR a ostatných členských štátoch EÚ vrátane Nemecka. Časť migračných tokov v regióne západného Balkánu bola presmerovaná na územie Bosny a Hercegoviny, Chorvátska a Slovinska.

Predmetom spravodajského záujmu SIS boli v hodnotenom období aktivity smerujúce k potenciálnej inštrumentalizácii nelegálnej migrácie v rámci hybridného pôsobenia zahraničných štátnych a neštátnych aktérov. Informácie o takýchto aktivitách boli zaznamenané vo východnom susedstve EÚ, kde bieloruské bezpečnostné zložky poskytovali podporu nelegálnym migrantom pri prekračovaní vonkajšej hranice EÚ. Ich intenzita však nemala potenciál destabilizovať EÚ, pričom migračný tlak z Bieloruska okolité štáty zvládali a na predmetné škodlivé aktivity bieloruského režimu reagovali efektívnymi protiopatreniami. Rozsah migračných tokov z Bieloruska a Ruskej federácie (RF) tvoril v roku 2023 len zanedbateľný podiel na celkovej medzinárodnej nelegálnej migrácii a význam východnej pevninskej migračnej trasy v kontexte jej vplyvu na celkovú migračnú záťaž členských štátov EÚ zostával naďalej marginálny.

V hodnotenom období sa zásadne nezmenil charakter nelegálnej migrácie na hranici SR s Ukrajinou. Neoprávnene ju prekračovali spravidla občania Ukrajiny (najmä muži vo veku 18 - 60

rokov), ktorí sa útekem do zahraničia vyhýbali brannej povinnosti na Ukrajine. SIS v tejto súvislosti informovala príjemcov o viacerých občanoch SR a cudzincoch s povoleným pobytom na území SR, ktorí sa aktívne podieľali na organizovaní nelegálnej migrácie z Ukrajiny.

Spravodajskú pozornosť SIS sústredila aj na sofistikované formy tzv. pseudolegálnej migrácie, ktorých intenzita narastá a služba ich už dlhodobo považuje za závažný problém. Medzi najvyužívanejšie formy patrí získavanie víz a pobytu na deklarovaný účel podnikania, zamestnania, štúdia alebo prostredníctvom fiktívnych manželstiev. Zneužívaním týchto inštitútov sa štátni príslušníci tretích krajín spravidla usilujú nadobudnúť oprávnenie na voľný pohyb v schengenskom priestore, pričom územie SR využívajú ako prvú krajinu vstupu. Mnohí z nich po príchode na Slovensko odchádzajú do ekonomicky silnejších členských štátov EÚ.

2. 1. 2. Kontrašpionážna ochrana

V súlade so spravodajskými prioritami strategického zamerania SIS boli v rámci kontrarozviednej ochrany SR získavané, sústreďované a vyhodnocované informácie týkajúce sa aktivít cudzích spravodajských služieb. Prioritne bola spravodajská pozornosť venovaná aktivitám príslušníkov spravodajských služieb RF a Čínskej ľudovej republiky (ČĽR).

Činnosť príslušníkov ruských spravodajských služieb pôsobiacich v SR bola v roku 2023 utlmená v dôsledku zásadného zníženia personálneho stavu Veľvyslanectva RF v SR, ktoré SR aplikovala v roku 2022. Možno však konštatovať, že napriek výraznému počiatočnému efektu opatrení prijatých SR po ruskej invázii na Ukrajinu sa ruské spravodajské služby pôsobiace na našom území novej situácii prispôbili a postupne obnovovali svoje špionážne aktivity. SIS preto zintenzívnila informačnú činnosť aj preventívne pôsobenie. Ruské spravodajské aktivity v SR sa naďalej týkali najmä snáh získať chránené a citlivé informácie z politickej, ekonomickej, hospodárskej a bezpečnostnej oblasti. Pokračoval preto záujem ruských spravodajských služieb o získavanie informácií z prostredia Ozbrojených síl SR, Ministerstva obrany SR a NATO týkajúcich sa poskytovania pomoci Ukrajine zo strany SR, EÚ a NATO.

V jednom prípade zistenia SIS vyústili do vyhostenia spravodajského dôstojníka ruskej rozviedky SVR. Okrem toho SIS navrhla zamedziť vstup na územie SR občanovi RF, ktorému boli v SR udelené víza aj napriek uloženému zákazmu vstupu do schengenského priestoru. Služba informovala príslušné štátne orgány, že vstup tejto osoby by

mohol ohroziť bezpečnosť, reputáciu a zahraničnopolitické záujmy SR.

SIS na území SR v roku 2023 nezaznamenala zo strany ruských spravodajských služieb realizáciu agresívnych špeciálnych operácií (napr. likvidačné misie, sabotáže).

Spravodajská pozornosť SIS sa sústredila aj na aktivity príslušníkov čínskych spravodajských služieb a na činnosť subjektov, ktoré sú v súlade s čínskou legislatívou povinné s nimi spolupracovať.

ČĽR pri svojej spravodajskej a vplyvovej činnosti dlhodobo využíva princíp zapájania všetkých štátnych a štátom riadených subjektov (tzv. whole-of-state princíp). V súlade s čínskou legislatívou sú s čínskymi spravodajskými službami okrem vládnych organizácií povinné spolupracovať aj všetky čínske občianske organizácie a súkromné spoločnosti vrátane subjektov pôsobiacich v zahraničí. SIS preto venovala pozornosť aktivitám čínskeho režimu zameraným na kontrolu čínskej diaspóry. Významnú úlohu v tejto súvislosti plnia čínske, tzv. zámorské, policajné stanice, ktorých aktivity majú z pohľadu štátov, kde sa nachádzajú, často nelegálny charakter. Činnosť zámorských policajných staníc je zacielená najmä na kontrolu politických oponentov alebo osôb, ktoré sú obvinené zo zločinov ideologickej povahy. Čínske spravodajské služby používajú širokú škálu nátlakových metód (vyhrážanie, zastrasovanie a obťažovanie rodinných príslušníkov v ČĽR), aby podozrivého prinútili k návratu do ČĽR.

Na šírenie svojho vplyvu v SR čínska strana využívala rôzne nástroje. Medzi ne patrili napríklad lobingové aktivity významnej telekomunikačnej

spoločnosti, ktorá postupovala skryto, bez účasti na oficiálnych rokovaníach s príslušnými štátnymi organizáciami.

Zaznamenaný bol aj pretrvávajúci aktívny záujem čínskej strany o spoluprácu v akademickom sektore,

najmä v oblasti prírodných a technických vied. Čínska strana naďalej oslovovala slovenské vzdelávacie a výskumné inštitúcie s ponukami na spoluprácu, pričom motiváciou bolo najmä získavanie finančných alebo technických prostriedkov ponúkaných ČĽR.

2. 1. 3. Hybridné hrozby a formy ich pôsobenia

Informačno-technické operácie RF na území SR sa v roku 2023 zameriavali najmä na zber informácií o rôznych aspektoch pomoci Ukrajine a o účinnosti opatrení RF, ktoré RF prijala v súvislosti s uvalením západných sankcií. RF paralelne pokračovala v šírení oficiálnych naratívov zameraných na udržiavanie sympatií verejnosti k RF, jej kultúre a politike.

Čínski aktéri v obmedzenej miere šírili obsahy konzistentné s naratívami ruských aktérov a zaujímali sa o niektoré aspekty vojenskej pomoci Ukrajine.

Predstavitelia Veľvyslanectva ČLR v SR sa aj naďalej snažili nadväzovať a kultivovať nové kontakty a spoluprácu so zameraním na ekonomickú, hospodársku kultúrnu oblasť a školstvo. Veľvyslanectvo ČLR sa v informačnom priestore SR sústreďovalo najmä na budovanie pozitívneho obrazu krajiny.

V súvislosti s predčasnými voľbami do Národnej rady SR, ktoré sa konali v septembri 2023, SIS nezaznamenala výskyt fenoménov alebo udalostí, ktoré by potvrdzovali systematický a cieľový pokus cudzej moci zasiahnuť do volebných procesov.

2. 1. 4. Ochrana kybernetického priestoru

V oblasti kybernetickej bezpečnosti SIS plnila úlohy vyplývajúce zo zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to najmä poskytovaním informácií Jednotke pre riešenie kybernetických incidentov (CSIRT). Služba sa priebežne podieľala na plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu realizácie Národnej stratégie kybernetickej bezpečnosti na roky 2021 – 2025.

V roku 2023 boli zaznamenané viaceré ideologicky motivované kybernetické útoky zahraničných hackerských a hactivistických skupín na ciele v SR, ktorých úroveň sofistikovanosti výrazne variovala.

SIS informovala o možných rizikách a zraniteľnosti webových sídiel viacerých slovenských inštitúcií a štátnych orgánov SR, v dôsledku ktorých existovalo riziko straty citlivých dát, penetrácie webových sídiel, resp. poškodzovania dobrého mena SR v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Služba taktiež upozornila dotknuté subjekty na riziká zverejňovania citlivých informácií, ako aj na riziká spojené s ransomverovými (vydieračskými) útokmi, resp. s distribúciou škodlivých softvérov v rámci phishingových kampaní.

V spravodajskej pozornosti SIS boli naďalej aktivity kybernetických ransomverových skupín, ktoré sa orientujú na odcudzenie citlivých údajov a následne ich ponúkajú na predaj. Často sú spojené s vydieraním obete s požiadavkou výkupného, najčastejšie vo forme kryptomeny. Pri monitorovaní aktivít ransomverových skupín SIS zaznamenala a analyzovala viaceré kybernetické incidenty týkajúce

sa napríklad úniku dát a následného vydierania spoločnosti, ktorá poskytovala štátnym inštitúciám služby v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Obeťami viacerých ransomverových útokov v roku 2023 boli aj vzdelávacie inštitúcie či samosprávy.

Pri útokoch na webstránky verejných a významných súkromných inštitúcií prevládali z technického hľadiska relatívne jednoduché DDoS útoky, ktoré však v prípade, že sú realizované efektívne, majú potenciál znefunkčniť niektoré služby verejného či finančného sektora, ako aj časti kritickej infraštruktúry.

V oblasti kybernetického spravodajstva a bezpečnosti SIS preverovala zraniteľnosť informačných sietí viacerých subjektov štátnej a verejnej správy a vybraných priemyselných systémov, zraniteľnosť bezdrôtových sietí, ako aj možné pôsobenie cudzích aktérov.

V rámci snahy o zvýšenie bezpečnostného povedomia SIS upozorňovala na nevyhnutnosť priebežného vzdelávania pracovníkov verejnej správy a štátnych inštitúcií v oblasti kybernetickej bezpečnosti a taktík sociálneho inžinierstva zneužívaného útočníkmi na vykonávanie cielených útokov proti predmetným organizáciám, pri ktorých môžu byť ohrozené chránené záujmy SR.

2. 1. 5. Islamistický terorizmus, propagácia a podpora militantných foriem islamu

SIS nezaznamenala bezprostredné ohrozenie bezpečnosti SR zo strany islamistických teroristických alebo radikálnych skupín. Služba v roku 2023 nezaznamenala na území SR žiadne aktivity, ktoré by indikovali prípravu alebo zámer uskutočniť teroristický útok z prostredia prívržencov náboženských radikálov v rámci cudzineckej rizikovej komunity žijúcej v SR alebo zo zahraničia. Na území SR nedošlo k pokusu o útok ani k zmarenému alebo úspešne realizovanému teroristickému útoku, ktorý by mal islamistické pozadie.

Moslimská komunita v SR si naďalej zachovávala prevažne umiernený charakter. V súvislosti s eskaláciou izraelsko-palestínskeho konfliktu (útok palestínskeho hnutia Hamás na Izrael 7. 10. 2023 a následná izraelská vojenská operácia v Pásme Gazy) moslimovia v SR vyjadrovali podporu Palestínčanom, napríklad účasťou na zhromaždeniach v Bratislave, ktoré organizovali ľavicoví aktivisti. SIS však nezaznamenala žiadne bezpečnostné incidenty, ktoré by bezprostredne ohrozovali bezpečnosť židovskej náboženskej komunity alebo izraelských cieľov.

Úroveň globálnej teroristickej hrozby sa najmä v druhom polroku 2023 postupne zvyšovala v dôsledku incidentov súvisiacich s hanobením islamskej viery (prípady pálenia koránu), ako aj eskalácie izraelsko-palestínskeho konfliktu a s ním spojených udalostí a následkov. V tejto súvislosti SIS monitorovala a analyzovala situáciu v krízových regiónoch sveta a upozorňovala príjemcov na bezpečnostné aspekty

vyplývajúce pre SR, napríklad po útokoch hnutia Hamás na Izrael v októbri 2023, resp. v súvislosti s radikalizáciou moslimských komunít vo viacerých európskych štátoch po izraelskom vojenskom zásahu v Pásme Gazy.

Vo všeobecnosti sa v roku 2023 v priestore EÚ znížil počet zdokumentovaných prípadov operačných väzieb medzi rizikovými osobami z Európy na medzinárodné teroristické organizácie. Výnimkou boli aktivity teroristickej skupiny Islamský štát v provincii Chorásan (ISKP – odnož Daesh), ktorá sa v rámci európskych moslimských diaspór zameriavala na verbovanie osôb pôvodom z Afganistanu a z postsovietskych stredoázijských republík.

Ako najväčšie bezpečnostné riziko pre európske štáty v kontexte terorizmu SIS v roku 2023 vyhodnotila samoradikalizovaných individuálnych aktérov, islamistických militantov inšpirovaných džihádickou propagandou, prívržencov medzinárodných teroristických skupín alebo s nimi ideologicky spriaznené osoby pôsobiace v Európe, osobitne z organizácie Daesh, ako aj zradikalizovaných navrátilcov z konfliktových oblastí. V hodnotenom období nebol zaregistrovaný žiaden prípad vycestovania občana SR alebo inej osoby prepojenej so SR do zón džihádu.

V rámci EÚ predstavuje nebezpečný trend neustále zvyšovanie počtu mladistvých vrátane maloletých osôb, ktoré sú aktívne v džihádickom online prostredí, kde prebieha ich radikalizácia, resp. samoradikalizácia.

Značná časť z nich zároveň trpí rôznymi typmi mentálnych porúch, čo spravodajským službám a ďalším bezpečnostným zložkám sťažuje objektívne posúdenie hrozby, ktorú predstavujú.

2. 1. 6. Extrémistické aktivity a prejavy radikalizácie

Pravicovoextrémistická scéna

Na pravicovoextrémistickej (PEX) scéne v SR pretrvávali vzájomné rozpory a fragmentácia, ktoré sa premietli aj do neúspešného výsledku kandidujúcich subjektov blízkych PEX skupinám v predčasných voľbách do Národnej rady SR v septembri 2023. Kandidujúci predstavitelia PEX scény prispôbili parlamentným voľbám svoju rétoriku aj výber tém, ktorými chceli osloviť voličov. Pozornosť sa okrem iného snažili upútať poukazovaním na nelegálnu migráciu, problémy občianskeho spolunažívania majoritného obyvateľstva s príslušníkmi marginalizovaných menšín či kritikou práv sexuálnych menšín. Stabilnou témou naďalej zostávalo negatívne hodnotenie členstva SR v EÚ a NATO.

Záujem slovenských PEX subjektov sa sústreďoval na aktivity v online priestore, ako aj na účasť na verejných zhromaždeniach k spoločensky polarizujúcim témam so zámerom zvyšovať nedôveru verejnosti k vybraným štátnym politikám, predstaviteľom štátu a jeho inštitúciám.

Služba sa v priebehu roka 2023 venovala aktivitám novovzniknutých paramilitantných zoskupení, ktoré sa snažili etablovať v SR po ukončení činnosti polovojenskej organizácie Slovenskí Branci. Ich činnosť bola primárne zameraná na výcvikové aktivity a bola pre ne typická regionálna pôsobnosť.

Akceleracionizmus

V súvislosti so šíriacou sa ideológiou krajne pravicového militantného akceleracionizmu⁵ a so súvisiacimi

prípadi násilných útokov služba intenzívne spolupracovala s domácimi a zahraničnými partnermi pri získavaní a vyhodnocovaní informácií o možných rizikových aktivitách prívržencov PEX, ako aj o iných radikálne sa prejavujúcich osobách. Pri monitorovaní radikalizácie v online priestore SIS venovala zvýšenú spravodajskú pozornosť práve militantnému akceleracionizmu,

---

⁵Militantný akceleracionizmus je súbor reakčných myšlienok, zasadzuje sa o zintenzívnenie/zrýchlenie sociálnych procesov v spoločnosti/štáte s cieľom vytvoriť radikálnu sociálnu zmenu označovanú ako zrýchľovanie – akcelerácia. Idea v rámci PEX spektra je presvedčenie o nemennosti korupcie vlád, pričom úlohou sympatizantov akceleracionizmu je navodiť a urýchliť ich pád šírením všeobecného chaosu, verejnej paniky a vytváraním politického pnutia s cieľom zriadiť rasovo/etnický čistú spoločnosť.

ktorý v súčasnosti nachádza relatívne intenzívnu odozvu medzi mladistvými osobami inklinujúcimi k PEX, a to aj vzhľadom na ich jazykovú vybavenosť a IT zručnosti. Prívrženci akceleracionizmu šíрили na sociálnych sieťach rôzne variácie ideí o nadradenosti bielej rasy (white supremacy) a s tým spojené konšpiračné teórie, ktoré vychádzajú z predstavy o utláčaní, obmedzovaní a „genocíde“ populácie bielej farby pleti (white genocide).

Sprievodným prvkom propagandy akceleracionistov z PEX spektra bola glorifikácia páchatelov už vykonaných teroristických útokov, ktorí boli označovaní za svätých (saints).⁶ Služba v hodnotenom období zaznamenala schvaľovanie a prejavy obdivu aj

voči páchatelovi útoku na Zámockej ulici v Bratislave z 12. 10. 2022, ktorý bol prívržencom militantného akceleracionizmu.⁷ Publikované vyhlásenia útočníkov, tzv. manifesty, sú rôznorodé a individualizované – nemajú rovnaký charakter v zmysle pevne stanovenej ideologickej línie. Sú väčšinou vytvárané cez prizmu radikalizovanej osoby, ktorá sa vníma ako „budúci hrdina a bojovník za zachovanie krvi a zeme bielych národov“.

Akceleracionisti prebrali viaceré prvky z modu operandi teroristických útokov realizovaných útočníkmi motivovanými islamistickým extrémizmom (radikalizácia na sociálnych sieťach, výber cieľov, zdieľanie odporúčaní, týkajúcich sa metód útokov a výzvy pre samostatne konajúcich páchatelov), hoci ide o zásadných ideologických oponentov.

V súvislosti so strelbou na Karlovej univerzite v Českej republike (ČR) zo dňa 21. 12. 2023 sa SIS v SR podieľala na identifikácii rizikových osôb, ktoré napriek tomu, že nemali priamu spojitosť s incidentom, mohli vzhľadom na svoje aktivity a postoje v predmetnom kontexte predstavovať potenciálne bezpečnostné riziko.

Lavicovoextrémistická scéna

SIS slovenskú ľavicovoextrémistickú (LEX) scénu v roku 2023 hodnotila ako roztrieštenú, málopočetnú a prevažne s nenásilným charakterom. V dôsledku prebiehajúceho konfliktu na Ukrajine, izraelsko-palestínskeho konfliktu a sociálno-ekonomickej situácie v SR sa v agende slovenských LEX čiastočne dostávala do úzadia problematika ochrany životného prostredia, resp. klimatických zmien, ktorej sa predstavitelia LEX scény v predchádzajúcich rokoch venovali intenzívnejšie. Hlavnými mobilizačnými aktivitami v roku 2023 boli rôzne verejné

zhromaždenia a pochody vyjadrujúce solidaritu na podporu práv sexuálnych menšín. V druhej polovici roka 2023 sa v súvislosti s vojenskou operáciou Izraela v Pásme Gazy viaceré LEX subjekty v SR prezentovali propalestínskymi postojmi, pričom ich prejavy boli nenásilné.

---

⁶Terorizmus v Európe bol do útoku Andersa Behringa Breivika v roku 2011 v Nórsku spájaný najmä s náboženským fundamentalizmom. Po útokoch jeho ideových nasledovníkov, osobitne po útoku Brentona Harrisona Tarranta v roku 2019 na Novom Zélande, je možné pozorovať nárast PEX motivácie vykonaných teroristických útokov.

⁷Juraj Krajčík bol inšpirovaný najmä útokom Brentona Harrisona Tarranta v roku 2019 na Novom Zélande.

2. 1. 7. Nelegálny obchod s výrobkami obranného priemyslu a proliferácia materiálov s dvojakým použitím

V hodnotenom období pretrvávala v oblasti obchodovania s kontrolovanými tovarmi obdobná situácia ako v roku 2022. Významnými faktormi boli pokračujúci ozbrojený konflikt na Ukrajine, vznik ďalších konfliktov, zvyšovanie napätia vo viacerých krajinách a regiónoch a snaha o sofistikovanejšie obchádzanie opatrení, ktoré sú zavedené na elimináciu rozširovania zbraní hromadného ničenia a neželaného exportu kontrolovaných tovarov.

V roku 2023 SIS vlastnou spravodajskou činnosťou a na základe spolupráce s inými štátnymi orgánmi SR

a zahraničnými partnerskými spravodajskými službami získala viaceré informácie týkajúce sa podozrení, že dochádza k obchádzaniu sankcií EÚ, najmä prostredníctvom tretích krajín. Z dôvodu zvýšenej kontroly exportu do rizikových krajín a prijatých opatrení boli v porovnaní s minulosťou častejšie zaznamenávané prípady, keď sa domáce aj zahraničné subjekty pokúšali cez územie SR exportovať tovary, ktoré mali konečných užívateľov v embargovaných krajinách. SIS v uvedených prípadoch informovala príslušných príjemcov zo zákona, pričom poukázala na to, že jedným z pretrvávajúcich problémov zostala absencia definície viacerých trestných činov, ktoré priamo súvisia

s touto nelegálnou činnosťou. Služba identifikovala potrebu rozsiahlejšej legislatívnej zmeny v oblasti boja proti proliferácii a obchádzaniu medzinárodných sankcií.

SIS s cieľom predchádzať neželanému exportu prostredníctvom inej členskej krajiny EÚ zdieľala informácie o spoločnostiach, ktoré sú zapojené do obchádzania sankcií a proliferačných aktivít s príslušnými orgánmi SR a partnerskými spravodajskými službami. V rámci uvedenej agendy je výmena, resp. zdieľanie informácií kľúčovým nástrojom, keďže rizikové subjekty možno vo väčšine prípadov identifikovať až dodatočne. Zároveň proliferační aktéri neustále účelovo vytvárajú nové spoločnosti a subjekty, ktoré sa následne zapájajú do proliferačných sietí.

Najväčšou výzvou v predmetnej oblasti zostávala kontrola exportu služieb a duševného vlastníctva (nehmotných technológií), kde sa SIS aj prostredníctvom osvetly snažila znížiť riziko nežiaducich transferov u príslušných subjektov, ktoré si bezpečnostné aspekty svojich aktivít pripúšťali len v minimálnej miere. Do popredia sa dostala problematika monitorovania prenosu nehmotných technológií z územia SR, na ktoré sa vzťahovali opatrenia EÚ a ktoré boli považované za rizikové v kontexte ich potenciálneho zneužitia v programoch výroby zbraní hromadného ničenia (ZHN).

Aj v roku 2023 služba pokračovala v získavaní informácií týkajúcich sa plnenia záväzkov a pravidiel vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv v oblasti kontrolovaných tovarov. Príslušných príjemcov zo zákona informovala o potrebe aktívnejšieho zapojenia viacerých príslušných štátnych orgánov SR do medzinárodných kontrolných režimov a poukázala na nevyhnutnosť intenzívnejšie využívať informačné portály obsahujúce

poznatky o zamietnutých exportoch a zdieľať postupy a poznatky. V oblasti kontroly exportu a nakladania s citlivými tovarmi sa SIS prioritne zameriavala na zber poznatkov o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu (VOP) a proliferácie položiek s dvojakým použitím a exportov tovarov, ktoré by mohli byť zneužitú pri vývoji a výrobe ZHN a pri obchádzaní sankcií. Relevantné poznatky získané v rámci predmetnej problematiky boli odstupované kompetentným štátnym orgánom SR, resp. partnerským spravodajským službám.

Spravodajská pozornosť služby sa zameriavala najmä na monitorovanie transferov a exportov VOP do zahraničia a na nakladanie s VOP v rámci SR. V hodnotenom období bolo v porovnaní s rokom 2022 identifikovaných niekoľko prípadov, keď slovenské subjekty vyvíjali aktivity v uvedenej oblasti bez príslušného povolenia Ministerstva hospodárstva SR (MH SR). SIS sa zameriavala aj na dodržiavanie pravidiel týkajúcich sa reexportu VOP, a to najmä v kontexte dodávok na Ukrajinu.

Služba priebežne poskytovala stanoviská k žiadostiam o povolenie na obchodovanie s VOP a monitorovala tendre a obchody s VOP, ktoré realizovali slovenské štátne orgány, štátne spoločnosti alebo spoločnosti s majetkovou účasťou štátu. V niektorých prípadoch boli zistené podozrenia na porušenie zákonov pri ich obstarávaní a boli získané informácie o predražených dodávkach. O týchto skutočnostiach boli informovaní príjemcovia zo zákona.

Služba priebežne preverovala obchodné operácie, ktoré svojimi parametrami spadali pod kontrolované tovary a pochádzali z Ukrajiny, kde je ich export povolený len vo výnimočných prípadoch. V prípade financovania niektorých obchodov SIS preverovala aj možné podvody, a to v kontexte podozrení, že pri dodávkach VOP na Ukrajinu

dochádzalo k sprenevere finančných prostriedkov a ku korupcii.

V súvislosti s Ukrajinou boli preverované aj potenciálne riziká spojené s transportom VOP cez územie SR. Služba získala poznatky o aktivitách domácich a zahraničných neziskových organizácií, ktoré sa vo väčšine prípadov snažili v dobrej viere dodávať tovary (pomoc) na Ukrajinu, ale v niektorých prípadoch išlo o VOP, na ktorých držbu a export neboli predmetné neziskové organizácie oprávnené.

Aj v dôsledku dlhoročných obchodných väzieb viacerých subjektov v SR so subjektmi v RF dochádzalo v hodnotenom období k priamemu a nepriamemu vývozu tovarov, ktoré boli v rozpore s uvalenými sankciami alebo mali potenciál pomáhať ruskému vojnovému úsiliu na Ukrajine. Nadalej pretrvávala pomerne nízka angažovanosť slovenských štátnych orgánov v uvedenej oblasti, a to najmä pre ich nedostatočné personálne kapacity.

Celkovo služba v roku 2023 zaujala stanovisko k 1 455 žiadostiam o vydanie

licencií na zahraničnú obchodnú činnosť s VOP a k 150 žiadostiam v súvislosti s exportom určených výrobkov, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov.

SIS sa vyjadrila aj k 48 žiadostiam o vydanie povolenia na prepravu a vývoz položiek s dvojakým použitím, pričom časť z nich bola podaná z dôvodu uplatnenia tzv. klauzuly catch-all.⁸

---

⁸Tzv. klauzula catch-all sa upravuje článkom 4 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ 2021/821) stanovujúceho režim EÚ na kontrolu exportov položiek a technológií s dvojakým použitím z 20. 5. 2021. Klauzula sa okrem iného vzťahuje na povolenie na export položiek s dvojakým použitím, ak kompetentné úrady členského štátu exportéra informovali, že dané položky sú alebo môžu byť určené v celku alebo čiastočne na použitie v spojení s vývojom, produkciou, manipuláciou, prevádzkovaním, údržbou, skladovaním, detekciou, identifikáciou alebo distribuovaním chemických, biologických alebo nukleárných zbraní, alebo iných nukleárných výbušných zariadení, alebo s vývojom, produkciou, údržbou alebo skladovaním riadených striel schopných dopravovať takéto zbrane.

2. 1. 8. Boj proti organizovanému zločinu

V oblasti boja proti organizovanému zločinu SIS v hodnotenom období sústreďovala pozornosť predovšetkým na slovenské a cudzojazyčné organizované zločinecké skupiny, zaoberajúce sa ekonomickou trestnou činnosťou, korupciou, obchodom s drogami, ale aj násilnou trestnou činnosťou. Služba zároveň naďalej monitorovala aktivity predstaviteľov medzinárodného organizovaného zločinu s dosahom na SR.

Predmetom záujmu SIS v rámci problematiky ekonomickej trestnej činnosti boli najmä podvody spojené s nadmernými odpočtami dane z pridanej hodnoty (DPH) a s neoprávneným znižovaním základu dane z príjmu, ako aj nelegálna výroba a pašovanie tovarov, ktoré podliehajú spotrebným daniam. Spravodajská pozornosť bola zameraná aj na identifikáciu nelegálnych liniek na výrobu tabakových výrobkov. Pri pašovaní tabakových výrobkov, drog a ďalších nelegálnych komodít a organizovaní nelegálnej migrácie v SR spolupracovali domáce a zahraničné zločinecké skupiny. V tejto oblasti preto prebiehala intenzívna informačná výmena s partnerskými spravodajskými službami.

Vzhľadom na vojenský konflikt na Ukrajine bola zvýšená spravodajská pozornosť venovaná riziku možného rozšírenia pôsobenia ukrajinských zločineckých skupín na územie SR. SIS získavala informácie o aktivitách vybraných ukrajinských oligarchov a predstaviteľov organizovaného zločinu, ktorí v dôsledku ruskej invázie presúvali svoje nelegálne aktivity do západných oblastí Ukrajiny, resp. až do zahraničia vrátane SR. Boli zaznamenané poznatky

o tom, že niektoré osoby spájané s organizovaným zločinom na Ukrajine získali pobyt na území SR a zakladali tu podnikateľské subjekty. Viacerí členovia ukrajinského organizovaného zločinu využili pobyt v SR na získanie voľného pohybu v priestore EÚ aj s cieľom vyhnúť sa mobilizácii na Ukrajine.

V rámci monitorovania aktivít medzinárodných zločineckých skupín pôvodom zo západného Balkánu služba získavala informácie o rozširovaní ich aktivít na území SR, pričom existovalo podozrenie, že na Slovensku legalizovali príjmy získané z trestnej činnosti páchanej v zahraničí. V hodnotenom období pokračovala snaha osôb spájaných s balkánskym organizovaným zločinom získavať pobyt na území SR na účel podnikania. Čoraz častejšie sa takto vytvorené podnikateľské subjekty stávali súčasťou rozsiahlych medzinárodných sietí spoločností zapojených do ekonomickej trestnej činnosti, pričom však spravidla k samotnej nelegálnej činnosti (napr. neoprávneným nadmerným odpočtom DPH) na území SR nedochádzalo. Na zefektívnenie preverovania týchto osôb a podnikateľských subjektov SIS zintenzívnila spoluprácu s viacerými zahraničnými spravodajskými službami z regiónu Balkánu.

Služba preverovala viaceré podozrenia týkajúce sa spolupráce príslušníkov policajných a colných zložiek s členmi organizovaného zločinu pri páchaní trestnej činnosti, resp. pri marení vyšetrovania nelegálnych aktivít organizovaného zločinu.

V rámci spravodajskej činnosti boli získané a odstúpené poznatky k miestam zdržiavania sa viacerých osôb v policajnom pátraní.

2. 2. Ochrana hospodárskych záujmov SR

2. 2. 1. Korupcia a klientelizmus

SIS priebežne získavala a príslušným príjemcom zo zákona odstupovala informácie týkajúce sa páchania trestných činov korupcie a klientelizmu, páchaním ktorých boli poškodzované najmä hospodárske záujmy SR.

Boli napríklad získané poznatky poukazujúce na netransparentné konanie vysokého predstaviteľa štátnej inštitúcie, ktorý bol podozrivý z účelového marenia prieskumu vykonávaného poslancami Národnej rady SR.

Služba zákonným príjemcom odstúpila informácie o protiprávnom konaní vysokých funkcionárov niektorých štátnych podnikov. Funkcionár štátneho podniku bol podozrivý zo zneužívania svojej funkcie v prospech spriaznených obchodných spoločností pri rokovaní so štátnymi inštitúciami a bankami.

V ďalšom štátnom podniku bol jeho predstaviteľ podozrivý z vypovedania zmlúv na právne služby s cieľom uzatvoriť nové zmluvy so spriaznenými advokátskymi kancelármi, vyvíjať aktivity na účelové získanie malých vodných

elektrární a uzatvárať podozrivé úverové zmluvy s komerčnými bankami na zvýhodňovanie vlastných (súkromných) obchodných aktivít.

SIS informovala aj o zneužívaní postavenia funkcionára okresného úradu, ktorý zastávanú funkciu využil na získavanie ornej pôdy a lesných pozemkov pre súkromné spoločnosti. Tieto aktivity boli pravdepodobne spojené s korupčnými postupmi a uvedený riaditeľ za predmetné služby dostával nenáležité výhody vo forme finančných prostriedkov a iných nefinančných výhod.

Ďalšie získané informácie odstúpené externým príjemcom poukázali na netransparentné aktivity, prostredníctvom ktorých súkromní podnikatelia neoprávnene získavali dotácie z rozpočtu Ministerstva dopravy (MD) SR a úvery na výstavbu zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB).

V súvislosti s monitorovaním verejných obstarávaní a s nimi súvisiacej korupcie SIS odstúpila poznatky o podozreniach týkajúcich sa ovplyvňovania procesov verejného obstarávania v štátnej spoločnosti s cieľom zadať lukratívnu zákazku vopred dohodnutému dodávateľovi, z čoho finančne profitovali zainteresované osoby.

Boli získané aj poznatky o dlhodobom ovplyvňovaní verejných obstarávaní mesta na východe SR skupinou zloženou zo zástupcov mesta a podnikateľov. Skupina manipulovala verejnými obstarávaniami mesta v prospech spriaznených súkromných spoločností za vopred dohodnutých podmienok.

Boli takisto získané a príjemcom zo zákona odstúpené informácie o podozreniach, že vo vysokých funkciách na jednom z ministerstiev

pôsobili osoby z prostredia mimovládnych a neziskových organizácií bez toho, aby disponovali príslušnými odbornými a manažérskymi zručnosťami. Existuje podozrenie, že uvedené osoby pri pridelení finančných prostriedkov na projekty financované zo štátneho rozpočtu uprednostňovali im blízke subjekty.

SIS príjemcov zo zákona informovala o netransparentných aktivitách, ktoré vykonávali vrcholní predstavitelia jednej zo štátnych spoločností v spolupráci so spriaznenými osobami. Existuje podozrenie, že ju týmito aktivitami ukrátili o vyššie zisky tak, že do dodávateľského reťazca účelovo zapojili spriaznené spoločnosti, ktoré často vykonávali len fiktívne činnosti. Týmto spôsobom malo dochádzať k neefektívnemu využívaniu zdrojov štátnej spoločnosti a k neoprávnenému obohateniu spriaznených osôb a spoločností.

SIS oprávneným príjemcom odstupovala aj informácie z oblasti zdravotníctva. Napríklad informovala príjemcov o podozrení, že súkromná spoločnosť dodávala zdravotníckym zariadeniam na Slovensku nekvalitné a nefunkčné prístroje. Spravodajská činnosť služby bola zameraná aj na monitorovanie hospodárenia zdravotníckych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti štátu a samospráv. Bolo napríklad zistené, že generálny riaditeľ a predseda predstavenstva jednej zo štátnych nemocníc zneužíval svoju funkciu na získanie neoprávneného prospechu pre seba a jemu blízke osoby pri netransparentnom predaji majetku a nevýhodnom prenájme nemocničných lekární. Služba sa zaoberala aj podozreniami, že zo SR boli dlhodobo a vo veľkých množstvách vyvážené lieky do zahraničia, časť z nich v rozpore s platnými právnymi predpismi.

2. 2. 2. Colné, daňové a finančné podvody

SIS získala a odstúpila informácie o rozsiahlej zločineckej skupine, ktorej členovia páchali ekonomickú trestnú činnosť spočívajúcu v daňových podvodoch prostredníctvom rozsiahlej siete daňových subjektov, pričom v prípade figurovala aj advokátska kancelária.

Inú formu daňového podvodu, o ktorej SIS informovala zákonných príjemcov, predstavovali napríklad aktivity podnikateľa, ktorý zámerne zneprehľadnil proces viacnásobného prevodu vlastníckych práv k nehnuteľnosti, v dôsledku čoho povinná osoba neuhradila daň z príjmu vyberanú zrážkou.

Služba odstúpila príslušným príjemcom informácie o podnikateľovi, ktorý za finančnú odmenu záujemcom vystavoval faktúry na fiktívne zdaniteľné plnenia v mene viacerých obchodných spoločností, pričom ich štatutárni zástupcovia o tom nevedeli. Prostredníctvom pozmenených faktúr, resp. faktúr s fiktívnym zdaniteľným plnením páchala daňové podvody aj skupina podnikateľov, ktorá si týmto spôsobom znižovala daňovú povinnosť, resp. zvyšovala nárok na vyplatenie nadmerného odpočtu.

Ďalšia organizovaná skupina prostredníctvom siete slovenských a českých obchodných spoločností okrem daňových podvodov páchala aj úverové podvody. Bankové úvery v celkovej hodnote niekoľko stotísíc eur získané podvodmi následne neboli splácané.

SIS príjemcov informovala aj o podozreniach týkajúcich sa

páchania rozsiahlej organizovanej daňovej trestnej činnosti realizovanej v spolupráci s niektorými príslušníkmi PZ a Finančnej správy SR.

Príjemcom zo zákona boli tiež odstúpené informácie o nelegálnom prevádzkovaní hracích zariadení (tzv. kvízomatov a ťažbomatov) vo viacerých pohostinstvách a reštauráciách. Tieto zariadenia boli prevádzkované bez platnej licencie Úradu pre reguláciu hazardných hier.

SIS v hodnotenom období na bilaterálnej a multilaterálnej úrovni aktívne spolupracovala s partnerskými spravodajskými službami. Spolupráca bola zameraná na výmenu a zdieľanie informácií týkajúcich sa páchania ekonomickej trestnej činnosti na medzinárodnej úrovni. Jej predmetom bolo najmä preverovanie osôb a subjektov podozrivých z rozsiahlych daňových podvodov a legalizácie príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti.

2. 2. 3. Poškodzovanie hospodárskych záujmov štátu a samosprávy

V súvislosti so štátnou pomocou poskytovanou na zmiernenie dosahov pandémie ochorenia COVID-19 zaznamenala SIS viaceré prípady jej zneužívania. Zákonní príjemcovia boli napríklad informovaní o sieti obchodných spoločností, ktoré boli zapojené do subvenčného podvodu s čerpaním pandemickej pomoci z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku.

Odstúpené boli aj poznatky o agropodnikateľovi, ktorý bol podozrivý, že prostredníctvom svojej spoločnosti čerpal priame podpory na plochu a chov hovädzieho dobytku od Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA), pričom nedisponoval potrebnými dokumentmi na ich získanie. Súčasne na základe falošných nájomných zmlúv účelovo maril vyplácanie priamych podpôr na plochu konkurenčnej spoločnosti. Tieto aktivity zrejme realizoval s pomocou zamestnanca PPA.

SIS v roku 2023 zaznamenala prípady neehospodárneho nakladania s majetkom štátneho podniku pôsobiaceho v oblasti lesného hospodárstva, pričom boli zaznamenané krádeže drevnej hmoty, predaj účelovo podhodnotenej drevnej hmoty a predaj drevnej hmoty z neevidovanej ťažby. O týchto podozreniach služba informovala príjemcov.

Služba príslušným príjemcom odstúpila informácie týkajúce sa neoprávneného čerpania nenávratných finančných prostriedkov z fondov EÚ a štátneho rozpočtu SR určených na ochranu životného prostredia neziskovými organizáciami, ktoré na tento účel založili osoby konajúce ako organizovaná skupina. Predmetné finančné prostriedky

boli vyplácané za fiktívne alebo predražené práce. Príjemcovia zo zákona boli informovaní aj o prípade podozrivého postupu pri realizácii obnovy jednej zo súdnych budov z Plánu obnovy a odolnosti.

Boli získané a príjemcom odstúpené informácie o podozreniach na neehospodárne využívanie rozpočtových prostriedkov Najvyššieho správneho súdu SR.

SIS informovala príjemcov o podozrení, že osoba na vysokom manažérskom poste na jednom z ministerstiev vlády SR mala neprimeraný vplyv na riadenie procesov v rezorte. V predmetnej súvislosti existovalo podozrenie, že niektoré z verejných obstarávaní v celkovej výške takmer 200 miliónov eur, ktoré boli roku 2023 v tomto rezorte plánované, boli účelovo finančne nadhodnotené alebo nepotrebné.

2. 2. 4. Poškodzovanie životného prostredia a environmentálna kriminalita

V rámci monitorovania environmentálnej kriminality bola spravodajská pozornosť SIS venovaná viacerým prípadom, v ktorých dochádzalo k rozsiahlemu a závažnému poškodzovaniu životného prostredia. V tejto súvislosti boli napríklad získané a oprávneným príjemcom zo zákona odstúpené informácie o potenciálnom znečisťovaní životného prostredia nesprávnym skladovaním tuhého druhotného paliva.

Služba získala aj poznatky o účelovom založení rozsiahleho požiaru v spaľovni odpadov, fungovaní predmetnej prevádzky, výskyte opakovaných havárií, ako aj o prijímaní a skladovaní

väčšieho množstva odpadu, ako bola maximálna kapacita úložiska v areáli spaľovne.

Monitorovaním vybraných environmentálnych záťaží boli získané informácie o tom, že tzv. gudrónové jamy v oblasti stredného Slovenska dosiahli limit svojej kapacity a v prípade poškodenia alebo pretrhnutia ochranných hrádzí môže byť v dôsledku nebezpečného tekutého odpadu závažným spôsobom poškodené životné prostredie v ich okolí.

Služba informovala príjemcov, že nevytriedený stavebný odpad zo staveniska na západnom Slovensku, ktorý mohol obsahovať škodlivé

zložky, bol nelegálne uložený na už uzatvorenú skládku odpadov, čo môže znečistiť životné prostredie a ohroziť zdravie miestneho obyvateľstva. SIS odstúpila aj poznatky o tom, že čistiareň odpadových vôd v obci na západnom Slovensku vykonávala svoju činnosť bez príslušného povolenia a odpadové vody vypúšťala do vodného toku.

V katastrálnom území obce patriacej do jednej z chránenej krajinných oblastí dochádzalo bez povolenia vodohospodárov a Štátnej ochrany prírody k nelegálnemu bagrovaniu riečnych štrkopieskov z korýt riek, čo viedlo k hrubému zásahu do životného prostredia a biotopov riečiska a jeho okolia.

Environmentálnej trestnej činnosti sa dopúšťali aj menšie podnikateľské subjekty. Medzi prípady, ktoré boli službou zaznamenané a o ktorých boli informovaní oprávnení príjemcovia, patrilo napríklad vytvorenie nelegálnej skládky stavebného odpadu podnikateľom v extraviláne obce na juhu Slovenska. Ďalší podnikateľ zo stredného Slovenska bol podozrivý zo skladovania vysokorizikového chemického materiálu v areáli poľnohospodárskeho družstva.

2. 2. 5. Ohrozenie surovinovej a energetickej bezpečnosti SR

V priebehu roka 2023 bola primárna pozornosť SIS v oblasti ohrozenia surovinovej a energetickej bezpečnosti SR venovaná získavaniu a vyhodnocovaniu informácií o udalostiach s potenciálnym dosahom na zabezpečenie spoľahlivých a plynulých dodávok strategických energetických surovín.

K energetickej bezpečnosti SR a k dodávkam energonosičov zo zahraničia služba získala a oprávneným príjemcom odstúpila viaceré poznatky

najmä v problematikách jadrovej energetiky, ropy a zemného plynu. V oblasti jadrovej energetiky išlo okrem iného o dodávky jadrového paliva, riziká zastavenia ich dovozu z RF a možnosti alternatívneho zásobovania SR.

SIS naďalej venovala pozornosť projektu dostavby 3. a 4. bloku Atómových elektrární Mochovce (EMO34) a spusteniu elektrárne do komerčnej prevádzky, keďže výroba elektrickej energie z jadrových zdrojov má dlhodobý významné postavenie v národnom hospodárstve.

Služba v hodnotenom období monitorovala aktuálne trendy v energetike (alternatívne zdroje energonosičov pre EÚ, budovanie novej prepravnej infraštruktúry skvapalneného zemného plynu (LNG), embargo na dovoz ropy z RF, dôsledky západných sankcií na energetický sektor v RF.

V rámci problematiky plynárenstva SIS odstúpila príjemcom informácie týkajúce sa pripravenosti na vykurovaciu sezónu v SR a predikovala možné budúce scenáre vývoja. V tomto kontexte bola pozornosť venovaná smerovaniu a postoju Európskej komisie v téme klimateckej politiky a orientácii na vodík ako nové, prelomové palivo.

Spravodajská pozornosť bola venovaná aj elektroenergetike, najmä možným výpadkom dodávok elektrickej energie.

Služba takisto získala a príslušným príjemcom odstúpila informácie

týkajúce sa problematiky rekonštrukcie a generálnych opráv turbín na výrobu elektrickej energie vo vodnej elektrárni vo vlastníctve štátu. Predmetná elektrárň je materiálne a technologicky zastaraná, čo ohrozuje jej ďalšiu funkčnosť a kapacity výroby elektrickej energie.

Pozornosť SIS bola priebežne venovaná aj situácii v ukrajinskom energetickom sektore, a to najmä v súvislosti s dôsledkami vojenskej invázie RF (pripravenosť infraštruktúry pred vykurovacou sezónou, stav zásob plynu a uhlia, možnosti reverzných kapacít zo SR na Ukrajinu). Zvýšená pozornosť bola venovaná situácii v Záporožskej jadrovej elektrárni a dôsledkom zničenia Kachovskej hydroelektrárne.

V hodnotenom období naďalej prebiehala aktívna spolupráca SIS s partnerským spravodajskými službami, zameraná najmä na energetickú bezpečnosť a ochranu kritickej infraštruktúry štátu.

2. 3. Ochrana strategických zahraničných záujmov SR

2. 3. 1. Faktory ovplyvňujúce politickú stabilitu a bezpečnosť v Európe

Rusko-ukrajinský konflikt

Bezpečnostné prostredie a zahraničnopolitický vývoj v Európe v roku 2023 naďalej do veľkej miery ovplyvňovala invázia RF na Ukrajine. SIS sa vo svojej činnosti zamerala na monitorovanie situácie v oblastiach, v ktorých boli realizované najintenzívnejšie bojové aktivity, a analyzovala perspektívy ďalšieho vývoja vojnového konfliktu, súvisiace vnútro- a zahraničnopolitické dianie v RF a na Ukrajine, ako aj potenciálne dosahy konfliktu a jednotlivých scenárov jeho vývoja na bezpečnosť a záujmy SR.

Najvýznamnejšou udalosťou konfliktu na Ukrajine v roku 2023 sa stala letná ofenzíva ukrajinských ozbrojených síl vedená s cieľom prelomiť ruské línie pozemnej obrany na viacerých úsekoch frontu a vrátiť okupované územia alebo ich časť pod kontrolu ukrajinského štátu. Vzhľadom na vyčerpanie potenciálu a rezerv ukrajinskej strany ofenzíva, okrem zadržania ruských ozbrojených zložiek na línii dotyku, nedosiahla stanovené ciele. Konflikt začal postupne nadobúdať charakter tzv. opotrebovacej vojny zameranej najmä na deštrukciu bojového potenciálu protivníka. Súčasne sa prenášal vo forme subverzných akcií ukrajinských špeciálnych síl aj na územie RF. V kontexte vzájomne

nezlučiteľných požiadaviek Ukrajiny a RF neboli v hodnotenom období splnené ani minimálne podmienky na obnovu mierových rokovaní.

SIS venovala pozornosť vojenským aktivitám ohrozujúcim zariadenia kritickej infraštruktúry na Ukrajine. Týkalo sa to najmä jadrových elektrární, ktoré by mohli v prípade poškodenia sekundárne nebezpečnými materiálmi kontaminovať širšie okolie a potenciálne aj SR.

Ukrajina

SIS venovala pozornosť vnútropolitickému vývoju na Ukrajine, ktorý bol takmer úplne určovaný témou ruskej invázie na východe krajiny. Napriek prebiehajúcej vojne sa v roku 2023 dianie na ukrajinskej vnútropolitickej scéne zdynamizovalo a rezonovali aj otázky týkajúce sa možného konania parlamentných a prezidentských volieb. Pozícia a postavenie prezidenta Volodymyra Zelenského a jeho najbližšieho tímu na ukrajinskej politickej scéne boli stabilné,

pričom sa objavili náznaky obnovennej mocenskej súťaže o budúce prerozdelenie vplyvu.

Politická scéna na Ukrajine bola v dôsledku vonkajšej vojenskej agresie navonok zjednotená a prirodzená politická súťaž medzi vládou a opozíciou bola stlmená tak, aby neoslabovala štát a neznižovala jeho odolnosť v boji proti invázii RF. Niektoré nepopulárne rozhodnutia politického alebo vojenského charakteru, ku ktorým došlo v hodnotenom období, ako aj samotný vývoj bojov však majú potenciál negatívne ovplyvniť budúce mocenské postavenie V. Zelenského.

Viacere personálne zmeny na rôznych úrovniach štátnej a regionálnej správy, ku ktorým na Ukrajine došlo v priebehu roka 2023, možno hodnotiť ako demonštratívnu reakciu na sériu korupčných škandálov spojených s vládnymi orgánmi a obranným sektorom s cieľom znížiť napätie v spoločnosti a zachovať si podporu zahraničných partnerov.

Služba sa zamerala aj na vývoj situácie v Zakarpatskej oblasti, ktorá bezprostredne susedí so SR. Udalosti v predmetnom regióne v hodnotenom období nemali priamy negatívny dosah na bezpečnosť SR.

Ruská federácia

V súvislosti s pretrvávajúcim konfliktom na Ukrajine SIS naďalej venovala

pozornosť najmä snahe RF presadzovať svoje strategické zahraničnopolitické ciele v štátoch tzv. blízkeho zahraničia, vo vzťahu ku kolektívnemu Západu, ako aj na globálnej úrovni. Pozorne monitorovala aj vnútropolitické procesy, ktoré mohli ovplyvniť stabilitu režimu a jeho politiku vo vzťahu k Ukrajine, EÚ a NATO.

V oblasti vnútornej politiky RF sa služba zamerala najmä na hodnotenie dosahov konfliktu na stabilitu režimu prezidenta RF Vladimira Putina a na ruskú spoločnosť (elity a verejnosť).

Pokračujúca invázia RF na Ukrajine ovplyvňovala dynamiku vzťahov medzi hlavnými skupinami ruskej vládnej elity. Najvplyvnejšou skupinou v rámci režimu boli naďalej predstavitelia bezpečnostných štruktúr a ozbrojených síl. Podnikateľská elita bola plne závislá od politickej moci, a preto ani strata časti aktív v dôsledku medzinárodných sankcií uvalených na RF neprinútila ruských podnikateľov vyjadriť zásadnejší nesúhlas s rozhodnutím zaútočiť na Ukrajinu. Na existenciu napätia medzi jednotlivými frakciami v rámci ruskej elity poukázala ozbrojená revolta lídra súkromnej vojenskej spoločnosti Wagner Group Jevgenija Prigožina. Tá nebola primárne namierená proti vládnemu režimu, ale bola motivovaná najmä osobnými ambíciami jej organizátora, snahou zachovať určitú mieru nezávislosti Wagner Group od štátu a dosiahnuť personálne zmeny v štruktúrach riadiacich inváziu RF na Ukrajinu. Samotná vzbura nespôsobila zmeny v rozložení síl vo vláducej elite.

Pokračovala príprava prezidentskej administratívy na prezidentské voľby naplánované na rok 2024. V podmienkach ruskej spoločnosti je komplikované získať realistický odhad verejnej mienky a názorov na konkrétne politické a spoločenské problémy, podľa expertných odhadov však väčšina ruskej spoločnosti naďalej podporovala režim

prezidenta V. Putina. Sloboda prejavu a iné občianske slobody boli v roku 2023 výrazne obmedzované a disidentské hlasy, ako napríklad verejné protesty matiek a manželiek vojakov alebo elementov nesystémovej (t. j. reálnej) opozície, boli systematicky potláčané rôznymi formami kontroly a represie. Tlak verejnej mienky na ukončenie vojnového konfliktu na Ukrajine však mal iba marginálny charakter.

Blízke zahraničie RF

V rámci monitorovania politickej, bezpečnostnej a ekonomickej situácie v regióne tzv. blízkeho zahraničia, ktorý patrí medzi priority zahraničnej politiky RF, sa SIS v hodnotenom období zamerala najmä na najbližšieho spojenca RF Bielorusko, ako aj na situáciu v regióne južného Kaukazu.

Bielorusko

SIS venovala pozornosť sociálno-ekonomickému dosahu západných sankcií a rusko-ukrajinského konfliktu na bieloruskú spoločnosť. Zvlášť sa sústredila najmä na politickú, ekonomickú a vojenskú spoluprácu Bieloruska s RF v kontexte pokračujúcej ruskej invázie na Ukrajine.

RF bola v roku 2023 najväčším zdrojom finančnej pomoci pre Bielorusko a naďalej posilňovala svoju dominanciu v rámci budovania Zväzového štátu Ruska a Bieloruska. Služba informovala príjemcov o výraznom posilňovaní vplyvu RF v Bielorusku v ekonomickej, politickej, vojenskej, kultúrnej, vzdelávacej aj ideologickej oblasti.

Režim A. Lukašenka bol politicky stabilný. Po odchode väčšiny opozičných predstaviteľov do exilu bieloruský prezident nemal vážnejšieho potenciálneho vyzývateľa a opozičné sily,

ktoré zostali v krajine, nepredstavovali reálnu protiváhu k vládnucim politickým subjektom. Vláda v kontexte vojny na Ukrajine a hrozieb proti vládnemu režimu zo strany bieloruských dobrovoľníkov bojujúcich na ukrajinskej strane prijala ďalšie represívne opatrenia, v rámci ktorých bol napríklad zavedený trest smrti za vlastizradu vzťahujúci sa na štátnych zamestnancov a vojenský personál.

Bieloruská vláda sa v hodnotenom období pokúšala ďalej posilniť kontrolu nad ideovým smerovaním spoločnosti a zabrániť šíreniu vplyvu Západu aj zmenami vo výchovno-vzdelávacom procese.

Južný Kaukaz

SIS pozorne sledovala napätú situáciu v regióne južného Kaukazu, medzi Arménskom a Azerbajdžanom na území Náhorného Karabachu, a upozornila príjemcov na možnú eskaláciu lokálnych ozbrojených potýčok v uvedenom regióne. Následne príjemcov informovala o konzekvenciách operácie azerbajdžanských ozbrojených síl v Náhornom Karabachu, v dôsledku ktorej získal Azerbajdžan úplnú kontrolu nad touto enklávou. Vzťahy medzi oboma krajinami zostali napäté aj napriek prebiehajúcim mierovým rokovaniam. Jedným z významných zdrojov napätia bola snaha Azerbajdžanu vytvoriť dopravný koridor s exklávou Nachičevanská autonómna republika, ktorú oddeľuje arménsky región Zangezúr. Predstavuje to problém, ktorý bude v arménsko-azerbajdžanských vzťahoch pretrvávať aj v budúcnosti.

Čínska ľudová republika

SIS v hodnotenom období monitorovala situáciu v ČLR aj jej aktivity v zahraničí, majúce potenciál ovplyvniť záujmy

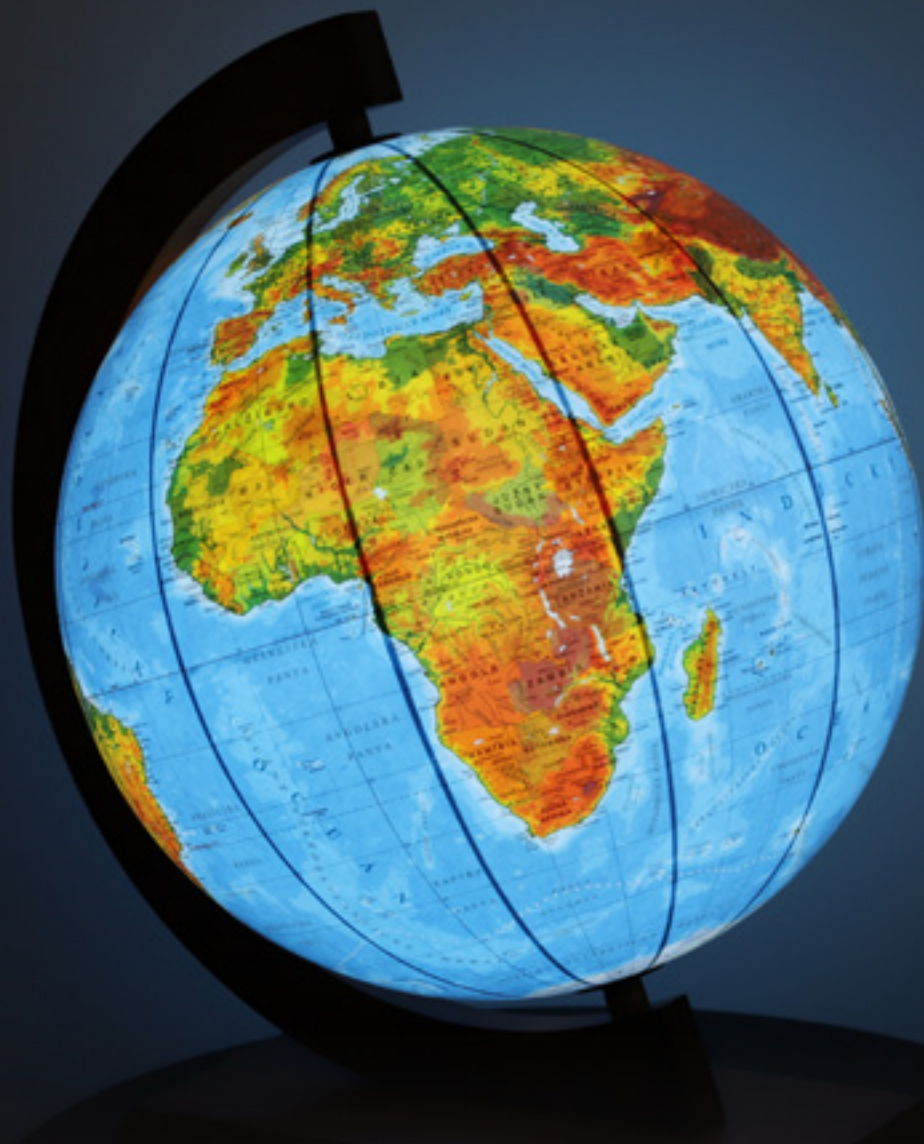
a bezpečnosť SR alebo organizácií, ktorých je SR členom. Na čínskej vnútropolitckej scéne prebiehali významné personálne zmeny na vysokých politických pozíciách a vo vedení ozbrojených síl. Najsledovanejšou udalosťou roku bolo zasadnutie Všečínskeho zhromaždenia ľudových zástupcov (parlamentu), na ktorom prezident Si Ťin-pching upevnil svoju mocenskú pozíciu (tretíkrát sa stal prezidentom). Parlament schválil viaceré štrukturálne zmeny a reformy štátnych inštitúcií, ktoré znamenali pokračovanie trendu postupného upevňovania kontroly Komunistickej strany Číny nad jednotlivými sektormi štátu.

Spravodajská pozornosť SIS sa v roku 2023 zameriavala aj na úlohy čínskych spravodajských služieb pri ochrane komunistického režimu. Išlo napríklad o relatívne masové protesty, ktoré v niektorých oblastiach ČĽR vypukli na prelome rokov 2022 a 2023 a týkali sa predlžovaného uplatňovania niektorých protipandemických opatrení. Týkalo sa to najmä provincie Sin-ťiang obývanej Ujgurmi, ale v súvislosti s nepriaznivými sociálno-ekonomickými dôsledkami pandémie COVID-19 vznikali ohniská napätia aj v iných častiach ČĽR. Čínske úrady boli o verejných protestoch vopred informované a pri ich monitorovaní a potláčaní efektívne koordinovali svoju činnosť všetky čínske bezpečnostné zložky. Ich najdôležitejšou úlohou bolo predísť vzniku tzv. farebnej revolúcie na území ČĽR. Smerom do zahraničia jednotlivé súčasti čínskeho spravodajského aparátu šírili naratív o zapojení iných krajín (predovšetkým západných) do organizovania predmetných protestov.

Zvýšená pozornosť bola venovaná čínsko-ruským vzťahom v kontexte ruskej invázie na Ukrajinu a ich dlhodobu zdieľanej snahe o vytvorenie mocenskej protiváhy Západu. Čínsky prístup k vojne na Ukrajine bolo možné hodnotiť ako „proruskú neutralitu,“ keď sa ČĽR

síce otvorene a oficiálne nepostavila na žiadnu zo strán konfliktu, ale konkrétne výroky jej predstaviteľov a niektoré ďalšie kroky svedčili o skrytej podpore RF.

SIS venovala pozornosť aktivitám ČĽR v ďalších regiónoch sveta, napríklad na Blízkom východe. ČĽR naďalej posilňovala obchodné vzťahy s tamojšími ropnými monarchiami a participovala na úsilí o udržanie stability v regióne. Jej motivácia angažovať sa v bezpečnostnej oblasti bola podmienená snahou posilniť svoj geopolitický vplyv a zabrániť konfliktu, ktorý by ohrozil jej obchodné vzťahy s Blízkym východom a bezpečnosť dopravných trás smerujúcich z regiónu.

2. 3. 2. Vývoj v krízových a konfliktných regiónoch s potenciálnym vplyvom na bezpečnosť SR

SIS

aj naďalej monitorovala situáciu na západnom Balkáne, najmä vzhľadom na eurointegračné úsilie štátov regiónu a pretrvávajúce problémy spôsobené predovšetkým zlými medzietnickými vzťahmi a politickou nestabilitou. Vývoj v krajinách západného Balkánu v ostatnom období charakterizuje tendencia zvyšovania napätia

a nestability, pričom v niektorých z nich zaznamenávajú rozmach populistické trendy, ktoré postupne nadobúdajú znaky autokracie.

V Srbsku došlo v hodnotenom období k ďalšiemu posilneniu vplyvu prezidenta Aleksandra Vučića a jeho Srbskej pokrokovej strany (SNS). A. Vučić čelil masovým demonštráciám a spoločenskému tlaku na zmeny v exekutive a vo verejnoprávnych médiách. Súbežne s tým bola pozornosť služby

venovaná aj stupňujúcemu sa tlaku na dosiahnutie pokroku v rámci srbsko-kosovského dialógu. Záver roka 2023 bol definovaný predovšetkým predčasnými parlamentnými a komunálnymi voľbami, ktoré potvrdili dominanciu vládnuvých politických strán. Opozícia aj po voľbách pokračovala v organizovaní protestných zhromaždení a obviňovala vládnú moc z ich manipulácie.

Situácia v Kosove bola monitorovaná predovšetkým v kontexte vývoja vzťahov so Srbskom, ktoré sa v priebehu roka 2023 vyvíjali negatívnym smerom. To sa premietlo do pretrvávajúcej napätej situácie vo väčšinovo srbských oblastiach na severe Kosova. Bezpečnostná situácia v severnom Kosove bola významne ovplyvnená demonštratívnym odchodom kosovských Srbov z kosovských inštitúcií, následnými komunálnymi voľbami a pretrvávajúcou neochotou kosovského premiéra Albina Kurtiho pristúpiť ku krokom, ktoré by viedli k dlhodobějšímu upokojeniu situácie. Jeseň 2023 bola poznačená ozbrojeným incidentom v obci Banjska, pri ktorom prišiel o život jeden kosovský policajt a traja srbskí militanti.

V Bosne a Hercegovine (BaH) SIS sledovala pokračujúcu komplikovanú politickú situáciu. Tú ovplyvňoval najmä zložitý a zdĺhavý proces kreovania vládnych štruktúr na všetkých úrovniach vládnutia po uskutočnení všeobecných volieb na jeseň 2022, sprevádzaný intenzívnym zákulisným politickým bojom jednotlivých politických subjektov o mocenské pozície. V BaH pretrvával problém narastajúceho medzietnického napätia, s čím súviseli aj deklarované hrozby odtrhnutia entity Republika Srpska. SIS venovala pozornosť pôsobeniu zahraničných vplyvov v krajine, predovšetkým RF, Turecka a ČLR, a monitorovala

aktivity spojené so šírením radikálnej islamistickej ideológie.

V rámci monitorovania bezpečnostnej situácie na Blízkom východe sa SIS v roku 2023 primárne venovala situácii v ekonomicky kolabujúcom Libanone, v Sýrii a napätej situácii v Palestínskej samospráve na Západnom brehu a konfliktu medzi Izraelom a Hamásom v Pásme Gazy. Krízy v regióne majú v dôsledku priameho susedstva s Európou potenciál negatívne ovplyvniť politickú a bezpečnostnú situáciu v štátoch EÚ možným rozšírením teroristických aktivít a hrozbou masovej nekontrolovanej migrácie.

Konflikt medzi Izraelom a palestínskym hnutím Hamás eskaloval 7. 10. 2023 rozsiahlym teroristickým útokom palestínskych extrémistov na juhu Izraela. Následná vojenská operácia Izraelských obranných síl v Pásme Gazy bola realizovaná s cieľom degradovať ozbrojené kapacity Hamásu a odstrániť ich od prípadných budúcich útokov. Vzhľadom na veľký počet ľudí žijúcich na relatívne veľmi malom území, ktoré predstavuje Pásmo Gazy, boli izraelské letecké a raketové útoky a následná pozemná invázia spojené s veľmi vysokým počtom civilných obetí. Služba informovala príjemcov o vývoji a perspektívach mierových rokovaní medzi Izraelom a Hamásom sprostredkovaných arabskými štátmi a o možných scenároch povojnového usporiadania Pásmo Gazy.

Blízkovýchodné ozbrojené organizácie spolupracujúce s Iránom po začiatku vojenskej operácie izraelskej armády v Pásme Gazy zintenzívnili svoje útoky na západné ciele v regióne. SIS v kontexte možného rozšírenia konfliktu monitorovala vývoj v ďalších oblastiach susediacich s Izraelom – na tzv. severnom fronte na hraniciach Izraela s Libanonom a so Sýriou a na okupovaných palestínskych územiach na Západnom brehu.

V Libanone pretrvávala vnútropolitická kríza vyvolaná neschopnosťou politických strán zvoliť prezidenta (mandát predošlého prezidenta Michela Aouna vypršal 30. 10. 2022) a realizovať potrebné administratívne a ekonomické reformy nevyhnutné na obnovu zahraničnej ekonomickej rozvojovej pomoci pre kolabujúcu ekonomiku štátu. Rastúci antagonizmus medzi kľúčovými politickými aktérmi a neriešenie akútneho sociálno-ekonomického problému obyvateľstva udržiavali počas roka 2023 vysoké riziko prepuknutia rozsiahlych sociálnych nepokojov s potenciálom prerásť do sektárskych ozbrojených potýčok.

Politicko-bezpečnostná situácia v Sýrii bola v hodnotenom období relatívne stabilná. Rozhodujúci aktéri (režim prezidenta Baššára al-Asada, sýrski Kurdi a džihádistické organizácie na severozápade Sýrie) udržiavali kontrolu nad územiaми, ktoré spravujú, a okrem sporadických ozbrojených zrážok medzi nimi nedochádzalo k žiadnym rozsiahlejším vojenským operáciám s cieľom zvrátiť situáciu vo svoj prospech. Sýrsky režim napriek zmierneniu medzinárodnej izolácie v rámci arabských štátov nedokázal využiť túto situáciu na zlepšenie zlého ekonomického a sociálneho stavu krajiny a naštartovať jej obnovu. Životné podmienky domáceho obyvateľstva zostávali kritické a sociálno-ekonomická situácia bola významným motivačným činiteľom pokračujúcej migrácie z krajiny a zároveň tvorila prekážku návratu sýrskych utečencov zo susedných štátov. Dôležitým zdrojom príjmov vládnucej elity sa stala kontrola nad výrobou a distribúciou syntetických drog vrátane ich pašovania do ďalších štátov.

V regióne Perzského zálivu predstavovalo dosiahnutie dohody o normalizácii vzťahov medzi Saudskou

Arábiou a Iránom signifikantný sprostredkovateľský úspech ČĽR, ktorý otvoril cestu k zlepšeniu vzťahov medzi šiítskou „osou odporu“ koordinovanou Iránom a sunitskými monarchiami Perzského zálivu. Ustanovenia zmluvy sa síce do praxe dostávali iba pomaly, ale obe strany reálne prejavovali snahu zmierniť napätie, ktoré je zdrojom viacerých dlhodobých lokálnych konfliktov. Dohoda mala potenciál ukončiť napríklad vojnové ťaženie niektorých arabských štátov v Jemene. Vojenské operácie v Jemene však boli obnovené v súvislosti s konfliktom v Pásme Gazy, ktorým jemenský húsíovia odôvodňovali útoky na lodnú prevádzku v Červenom mori.

Vnútropolitická situácia v Egypte bola relatívne stabilná. Opozícia bola naďalej systematicky potláčaná a verejným protivládny aktivitám v krajine efektívne bránila bezpečnostné zložky. V politickom systéme prakticky neexistovala opozícia s potenciálom ohroziť režim prezidenta Abd al-Fattáha as-Sísího. Bezpečnostná situácia v Egypte bola relatívne stabilná s výnimkou rizikových regiónov, najmä severu Sinajského polostrova, a oblastí hraničiacich s Líbyou, Sudánom a Pásmom Gazy. Riziko uskutočnenia teroristických útokov na egyptskom území umocňovala prítomnosť teroristických skupín a potenciálna radikalizácia časti obyvateľstva frustrovanej nízkym životným štandardom, minimálnymi možnosťami uplatnenia na trhu práce a prehľbujúcimi sa sociálnymi rozdielmi. Najintenzívnejšia hrozba teroristických útokov naďalej pretrvávala na severe Sinajského polostrova, kde pôsobí egyptská odnož Daesh – Provincia Sinaj. V súvislosti s izraelskou vojenskou operáciou v Pásme Gazy Egypt prijal na svoje územie len niektoré zranené osoby a držiteľov zahraničných pasov. Rozsiahlejší presun Palestínčanov

z Pásma Gazy odmietol vzhľadom na potenciálny negatívny presah konfliktu na jeho územie a ohrozenie vlastných bezpečnostných záujmov.

Vnútropolitická situácia v Líbyi bola naďalej nestabilná v dôsledku pokračujúceho súperenia dvoch paralelne pôsobiacich konkurenčných vlád. Na mierové riešenie situácie prostredníctvom uskutočnenia riadnych volieb neboli v roku 2023 vytvorené podmienky. Potenciálne riziko v kontexte možnej ďalšej destabilizácie bezpečnostnej situácie naďalej predstavovali sporadické

konflikty medzi konkurenčnými ozbrojenými skupinami a prítomnosť teroristických skupín, využívajúcich pretrvávajúce bezpečnostné vákuum na území Líbye.

V Kórejskej ľudovodemokratickej republike (KĽDR) SIS sledovala možnú líniu nástupníctva súčasného lídra Kim Čong-una. Predmetom záujmu bol aj pokrok severokórejského jadrového a raketového programu a s ním súvisiaca bezpečnostná situácia v regióne, vzťahy s okolitými krajinami a prehĺbovanie spolupráce s RF v kontexte jej invázie na Ukrajinu.

3. 3. Spolupráca so štátnymi orgánmi a plnenie informačnej povinnosti

3. 1. Spolupráca so štátnymi orgánmi

V roku 2023 SIS kontinuálne pokračovala v doterajšej spolupráci s viacerými ústrednými orgánmi štátnej správy, ako aj s ďalšími štátnymi úradmi a inštitúciami SR. Určení príslušníci SIS sa aktívne podieľali na činnosti viacerých národných expertných skupín na medzirezortnej úrovni zriadených na riešenie konkrétnych úloh zaisťujúcich bezpečnosť SR.

SIS priebežne plnila úlohy stanovené v národných, strategických a koncepcných dokumentoch. Služba vyhodnotila plnenie úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu boja proti terorizmu na roky 2019 - 2022 a zároveň aktívne participovala na tvorbe Národného akčného plánu boja proti terorizmu na roky 2023 - 2026. SIS sa podieľala aj na aktualizácii úloh vychádzajúcich z Koncepcie boja proti radikalizácii a extrémizmu do roku 2024. V rámci Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie (výbor VRAX) sa služba podieľala na tvorbe pracovného

návrhu Modelu deradikalizačného programu, ktorý by v budúcnosti mal byť aplikovaný v podmienkach SR.

V koordinácii s Vojenským spravodajstvom (VS) MO SR služba príjemcom zo zákona poskytla odhad možných scenárov ďalšieho vývoja konfliktu na Ukrajine na obdobie šiestich mesiacov a zamerala sa aj na dosah vojnového konfliktu na SR.

V oblasti zaistenia kybernetickej bezpečnosti SIS naďalej intenzívne spolupracovala najmä s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Ministerstvom dopravy a výstavby SR, Národným bezpečnostným úradom (NBÚ) a VS. V oblasti zaistenia požadovaného stupňa fyzickej a objektovej bezpečnosti objektov a chránených priestorov pokračovala spolupráca s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí (MZVEZ) SR. Spolupráca s Ministerstvom vnútra (MV) SR bola okrem iného zacielená aj na oblasť problematiky sprístupnenia požadovaných informácií a údajov pre potreby plnenia úloh SIS.

SIS v roku 2023 aktívne spolupracovala s MZVEZ SR a s Prezídium PZ v edukačnej oblasti zameranej na kontrašpionážnu ochranu, a to formou školení v rámci predvýjazdových príprav vysielaných diplomatov a policajných pridelencov. Cieľom týchto špecializovaných brífingov tematicky zameraných na spravodajskú ochranu a bezpečnosť diplomatických misií SR v zahraničí bolo poukázať na potenciálne bezpečnostné riziká plynúce z aktivít cudzích spravodajských služieb namierených proti zastupiteľskému úradom (ZÚ) SR v zahraničí, resp. proti samotným členom diplomatických misií. Počas roka 2023 SIS preškolila dvoch policajných pridelencov Prezídia PZ a 95 zamestnancov/diplomatov MZVEZ SR vysielaných na zastupiteľské úrady SR v zahraničí. Školenia v roku 2023 boli realizované nielen v ústredí MZVEZ SR, ale aj priamo na niektorých ZÚ SR v zahraničí.

Služba na základe požiadavky generálneho prokurátora SR zaslala stanovisko k bezpečnostnej situácii

na západnej Ukrajine v súvislosti s možnosťou realizácie jeho pracovnej cesty na Ukrajinu.

Úradu sociálneho zabezpečenia SIS sa v roku 2023 v spolupráci s ostatnými relevantnými zložkami osobitného systému sociálneho zabezpečenia podarilo presadiť rozšírenie okruhu oprávnených recipientov rodičovského dôchodku o poberateľov starobného dôchodku, poberateľov invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku a poberateľov výsluhového dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku, ktorých deti neboli v rozhodujúcom období dôchodkovo poistené, ale boli zúčastnené na výsluhovom zabezpečení podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3. 1. 2. Previerky personálnej a priemyselnej bezpečnosti a ďalšie previerkové činnosti pre externých žiadateľov

PREVIERKY

personálnej a priemyselnej bezpečnosti

SIS sa podieľala na procese výkonu bezpečnostných previerok vykonávaných NBÚ, VS a PZ. Informácie o bezpečnostnej spoľahlivosti navrhovaných osôb a podnikateľov boli príslušným žiadateľom poskytované v rozsahu ustanovenom zákonom č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

SIS poskytovaním vyjadrení na základe žiadostí Úradu súkromných bezpečnostných služieb Prezídia PZ MV SR a krajských riaditeľstiev PZ participovala na procese posudzovania spoľahlivosti osôb preverovaných podľa § 14 ods. 4 zákona č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti

súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) a ďalej poskytovaním vyjadrení na základe žiadostí Dopravného úradu (divízia civilného letectva) na procese posudzovania spoľahlivosti osôb preverovaných podľa § 34a ods. 5 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

SIS taktiež poskytovala vyjadrenia Ministerstvu hospodárstva (MH) SR podľa § 5 ods. 2 a 4 zákona č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti so žiadosťami spoločností o vydanie povolenia na obchodovanie a sprostredkovateľskú činnosť s výrobkami obranného priemyslu (VOP).

Tabuľka 2: Prehľad vybavených žiadostí v súvislosti s previerkami podľa osobitných predpisov v roku 2023

Personálna a priemyselná bezpečnosť (pre NBÚ a VS)	5 052
Spoľahlivosť osôb preverovaných podľa osobitných predpisov (pre Úrad súkromných bezpečnostných služieb Prezídia PZ, Krajské riaditeľstvo PZ a Daňový úrad SR)	2 263
Obranný priemysel – povolenia na obchodovanie s VOP (pre MH SR)	41
CELKOVÝ POČET	7 356

PREVIERKY

žiadateľov o azyl, pobyt a občianstvo

V rámci spolupráce s Migračným úradom MV SR a Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia PZ SR v roku 2023 vykonala SIS administratívne previerky 39 013 žiadateľov – cudzích štátnych príslušníkov z tretích krajín.

Na základe žiadostí Migračného úradu MV SR v zmysle § 19a ods. 10 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonala administratívne previerky 336 žiadateľov, nesúhlasila s udelením azylu, resp. predĺžením doplnkovej ochrany dvom žiadateľom.

Na základe žiadostí Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia PZ v zmysle § 125 ods. 6 zákona č.

404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonala SIS administratívne previerky 38 677 žiadateľov, pričom nesúhlasila s udelením pobytu pre 42 žiadateľov (z toho 24 nových a 18 opakovaných zamietnutí, resp. dožiadania podstaty dôvodov).

Na základe žiadostí sekcie verejnej správy MV SR v zmysle § 8a ods. 3 zákona č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve SR v znení neskorších predpisov SIS vykonala administratívne previerky, na základe ktorých poskytla kladné stanovisko k 686 žiadateľom o udelenie štátneho občianstva SR, pričom desiatim žiadateľom neodporučila udeliť štátne občianstvo SR vzhľadom na zistenia, ktoré spochybňovali ich bezpečnostnú spoľahlivosť, resp. ku ktorým boli zistené bezpečnostné riziká, resp. dôvody odporujúce verejnému záujmu.

PLNENIE PREDPOKLADOV sudcovej spôsobilosti u sudcov a kandidátov na sudcov

V roku 2023 SIS participovala na procese výkonu dohľadu nad spĺňaním predpokladov sudcovej spôsobilosti

u sudcov a kandidátov na sudcov týkajúcich sa obchodných, majetkových alebo finančných vzťahoch s osobami z prostredia organizovaného zločinu, vykonávaných Súdnu radou SR. Požadované informácie boli žiadateľovi poskytované v zmysle § 27hb ods. 2 zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade SR a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 185/2002 Z. z.“).

Tabuľka 3: Prehľad vybavených žiadostí v súvislosti s poskytnutím informácií Súdnej rade SR v roku 2023

§ 27hc zákona č. 185/2002 Z. z. (dohľad pri výberovom konaní na funkciu predsedu súdu a pri preložení sudcu na iný súd)	34
§ 27hd zákona č. 185/2002 Z. z. (dohľad pri voľbe predsedu a podpredsedu Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR)	0
§ 27hf zákona č. 185/2002 Z. z. (overovanie spĺňania predpokladov sudcovej spôsobilosti u kandidáta na funkciu sudcu)	69
§ 27hb zákona č. 185/2002 Z. z. (overovanie spĺňania predpokladov sudcovej spôsobilosti u sudcu)	5
CELKOVÝ POČET	108

PREVIERKY pre MZVEZ SR

Na základe platného vykonávacieho protokolu k zmluve medzi SIS a MZVEZ SR o vzájomnej spolupráci SIS preverovala viacero druhov subjektov. SIS zasielala stanoviská k osobám, ktoré majú byť prijaté ako miestne sily na ZÚ a generálnych konzulátoch SR v zahraničí, stanoviská k udeleniu agremánu pre navrhovaných

mimoriadnych a splnomocnených veľvyslancov pre SR, stanoviská k vymenovaniu honorárnych konzulárnych úradníkov na konzulárnych úradoch iných krajín pre SR a na konzulárnych úradoch SR v zahraničí a preverovala zahraničných novinárov žiadajúcich o udelenie alebo predĺženie akreditácie v SR. V roku 2023 SIS vybavila 137 žiadostí a zaujala stanovisko k 153 preverovaným osobám, pričom vo dvoch prípadoch bolo stanovisko SIS negatívne.

PREVIERKY

pre medzinárodné organizácie

Na základe záväzku vyplývajúceho pre SR z jej členstva v EÚ a NATO preveruje SIS pre Bezpečnostné riaditeľstvo Európskej komisie (European Commission Security Directorate, ECSD) v Bruseli rôzne subjekty a selektory a zasiela stanoviská k akreditáciám členov stálych misií krajín a školiacich programov. Pre Bezpečnostný úrad NATO (NOS NATO) preveruje kandidátov na určité pozície a zasiela stanoviská k ich vymenovaniu do funkcií. Pre Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (European External Action Service, EEAS) SIS preveruje diplomatov z tretích krajín. V hodnotenom období SIS zaujala stanovisko k 127 žiadostiam. V súvislosti s nimi preverila celkovo 72 subjektov na základe požiadavky ECSD, 1 039 subjektov na základe požiadavky NOS NATO a 40 subjektov na základe požiadavky EEAS.

Služba v hodnotenom období participovala aj na zabezpečení spravodajskej ochrany viacerých medzinárodných podujatí, ktoré sa konali na území SR. Napríklad v súvislosti s medzinárodnou bezpečnostnou konferenciou preverila takmer 2 200 osôb.

PREVIERKY

pre medzinárodné spravodajské platformy a partnerské spravodajské služby

SIS aktívne plnila úlohy vyplývajúce z jej členstva v multilaterálnych platformách, vybavovala žiadosti partnerských spravodajských služieb a poskytovala im informácie s cieľom eliminovať aktivity ohrozujúce bezpečnosť jednotlivých krajín. Týkalo sa to predovšetkým extrémizmu, aktivít cudzích spravodajských služieb, boja proti terorizmu a nelegálnej migrácii, proliferácie a organizovaného zločinu.

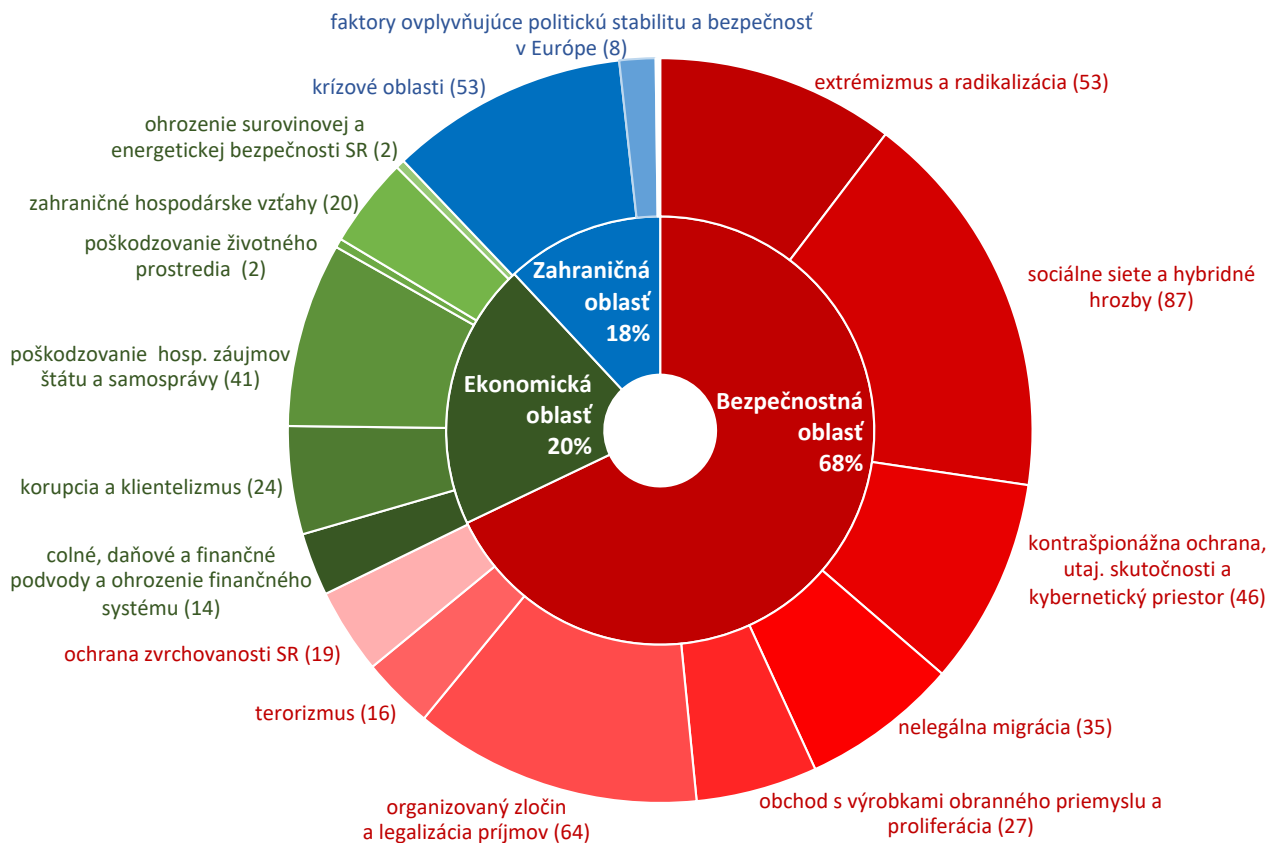
Na základe požiadaviek zahraničných partnerských spravodajských služieb, ako aj pracoviska SYNAPSE (Haag/Holandsko) SIS poskytovala informácie k subjektom a ďalším selektorom, prípadne zaznamenaným kontaktom, ktoré by mohli predstavovať bezpečnostné riziko. V rámci žiadostí partnerských spravodajských služieb bolo v roku 2023 celkovo preverených 34 985 osôb, 30 834 telefónnych čísiel, 690 e-mailov, 2 633 pasov a 3 393 online identifikátorov.

3. 1. 3. Spravodajská produkcia pre externých príjemcov

V oblastiach strategického zamerania SIS v roku 2023 pre externých príjemcov vypracovala celkovo 511 spravodajských produktov, z toho 347 (68 %) v bezpečnostnej oblasti, 103 (20%) v ekonomickej a 61 (12 %) v zahraničnopolitickej oblasti.

Tabuľka 4: Štatistický prehľad spravodajskej produkcie

Prehľad informačnej produkcie SIS podľa tematických oblastí a problematík	Spolu
Bezpečnostná oblasť	347
extrémizmus a radikalizácia	53
sociálne siete a hybridné hrozby	87
kontrašpionážna ochrana, utajované skutočnosti a kybernetický priestor	46
nelegálna migrácia	35
obchod s výrobkami obranného priemyslu a proliferácia	27
organizovaný zločin a legalizácia príjmov	64
terorizmus	16
ochrana zvrchovanosti SR	19
Ekonomická oblasť	103
colné, daňové a finančné podvody a ohrozenie finančného systému	14
korupcia a klientelizmus	24
poškodzovanie hospodárskych záujmov štátu a samosprávy	41
zahraničné hospodárske vzťahy	20
ohrozenie surovínovej a energetickej bezpečnosti SR	2
poškodzovanie životného prostredia	2
Zahraničná oblasť	61
krízové oblasti	53
faktory ovplyvňujúce politickú stabilitu a bezpečnosť v Európe	8
Celkový počet spravodajských produktov zo všetkých oblastí a problematík Poznámka: Produkty sa spravidla týkajú viacerých oblastí alebo problematík, do prehľadu sú zatriedené vždy podľa jednej dominantnej oblasti a problematiky.	511

Kedže väčšina z 511 spravodajských produktov, ktoré vypracovala SIS v roku 2023, bola zasielaná viac ako jednému príjemcovi, služba v hodnotenom období celkovo distribuovala 1 336 exemplárov informácií.

Najčastejším príjemcom spravodajských produktov SIS v roku 2023 bol predseda vlády SR, ktorému bolo celkovo odstúpených 164 informácií. Nasledovala prezidentka SR so 147 informáciami a minister zahraničných vecí a európskych

záležitostí SR, ktorému bolo zaslaných 131 spravodajských produktov.

Významnými príjemcami informácií od SIS boli v hodnotenom období aj prezident PZ (129), predseda Národnej rady SR (126) a minister vnútra SR (121).

Prehľad množstva expedovaných exemplárov informácií SIS v rámci spravodajskej produkcie podľa príjemcov zo zákona za obdobie roka 2023 je v tabuľke uvedenej nižšie.

Tabuľka 5: Prehľad počtu expedovaných exemplárov v rámci spravodajskej produkcie podľa príjemcov zo zákona

Prehľad podľa príjemcov Poznámka: produkty majú spravidla viacero príjemcov, a teda aj expedovaných exemplárov	Spolu
Prezidentka SR	147
Predseda Národnej rady SR	126
Predseda vlády SR	164
Podpredseda vlády SR	3
Minister financií SR	15
Minister hospodárstva SR	38
Minister dopravy a výstavby SR	21
Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	31
Minister kultúry SR	6
Minister obrany SR	83
Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	3
Minister spravodlivosti SR	10
Minister školstva, vedy, výskumu a športu SR	15
Minister vnútra SR	121
Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	131
Minister zdravotníctva SR	16
Minister životného prostredia SR	8
Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR	4
Vedúci Úradu vlády SR	3
Riaditeľ VS MO SR	96
Odbor výkonu obchodných opatrení MH SR	1
Finančné riaditeľstvo SR, prezident finančnej správy	12
Finančné riaditeľstvo SR, sekcie colná	1
Finančné riaditeľstvo SR, Kriminálny úrad finančnej správy	6
Generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže SR	3
Riaditeľ Úradu pre ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misií MV SR	1
Riaditeľ Úradu inšpekčnej služby MV SR	8
Prezident PZ	129
Riaditeľ Národnej kriminálnej agentúry Prezídia PZ	26
Riaditeľ Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia PZ	14
Guvernér Národnej banky Slovenska	3
Náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR	1
Predseda Najvyššieho kontrolného úradu SR	9
Predseda Hlavného banského úradu	2
Predseda Úradu pre verejné obstarávanie	3
Predsedníčka Úradu jadrového dozoru SR	1
Riaditeľ NBÚ	48
Generálny prokurátor SR	15
Predseda Úradu na ochranu osobných údajov SR	1
Riaditeľ odboru odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality Úradu kriminálnej polície Prezídia PZ	6
Riaditeľ odboru odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality NCODK Prezídia PZ	5
Celkový počet expedovaných výtlačkov informácií	1 336

4. Stav, základné činnosti a kontrola SIS

4.1. Personálne zabezpečenie SIS

4.1.1. Základné ukazovatele

V roku 2023 žiadalo o prijatie do služobného pomeru k SIS niekoľko stoviek občanov SR. Tí, ktorí vyhovovali personálnym potrebám služby, boli zaradení do prijímacieho konania. Úspešnosť uchádzačov v prijímacom konaní dosiahla úroveň 18,5 %, čo v porovnaní s rokom 2022 znamená mierny pokles.

K 31. 12. 2023 dosahoval počet príslušníkov SIS 85,05 % z plánovaného stavu, čo je len nepatrný pokles oproti stavu k 31. 12. 2022 (85,61 %).

Personálne zabezpečenie podľa druhu štátnej služby sa dlhodobou zásadne nemení, podstatná časť príslušníkov vykonáva štátnu službu v stálej štátnej

službe (88,17 %) čím je zabezpečená personálna stabilita služby. Nepatrná časť príslušníkov (0,08 %) je zaradená do dočasnej štátnej služby. Ide predovšetkým o kvalifikovaných odborníkov potrebných na plnenie úloh štátnej služby. Zvyšná časť príslušníkov (11,75 %) je zaradená do prípravnej štátnej služby, ktorá je prípravou na výkon stálej štátnej služby.

Personálne zloženie podľa základných demografických znakov zostáva v porovnaní s predošlými rokmi bez podstatných zmien. Vo vekovej štruktúre je počet mladších príslušníkov vo veku do 40 rokov (37,3 %) nižší ako počet príslušníkov v strednom veku do 50 rokov (44,5 %). Vysokoškolsky vzdelaných je 75,0 %. Mužov pôsobí v službe 58,4 % a žien 41,6 %.

Tabuľka 6: Zaradenie príslušníkov SIS do jednotlivých druhov štátnej služby a ich demografická štruktúra

Druh štátnej služby		Veková štruktúra	
dočasná štátna služba	0,08 %	do 30 rokov	13,00 %
stála štátna služba	88,17 %	31 až 40 rokov	24,25 %
prípravná štátna služba	11,75 %	41 až 50 rokov	44,42 %
		nad 50 rokov	18,33 %
Vzdelanostná štruktúra		Podiel mužov a žien	
VŠ vzdelanie	75,00 %	muži	58,42 %
SŠ vzdelanie	25,00 %	ženy	41,58 %

Novoprijatí príslušníci vrátane tých, ktorí už v podmienkach SIS získali určitú prax, boli postupne zaraďovaní do rôznych foriem špecializovanej spravodajskej prípravy, aby získali špecializované spravodajské vzdelanie a tým splnili kvalifikačný predpoklad spravodajského vzdelania požadovaný zákonom, ako aj so zreteľom na aktuálne potreby služby.

V roku 2023 služba zrealizovala 18 spravodajských vzdelávacích aktivít, na ktorých sa zúčastnilo spolu 93 príslušníkov. Pokračovala príprava príslušníkov v oblasti cudzích jazykov;

uskutočnilo sa 16 jazykových kurzov, na ktorých sa zúčastnilo spolu 69 príslušníkov.

V hodnotenom období prebiehala aj ďalšia odborná príprava a vzdelávanie príslušníkov, aby získali špeciálnu odbornú spôsobilosť podľa osobitných predpisov potrebnej na výkon štátnej služby. Takto bolo pripravených 144 vzdelávacích aktivít, na ktorých sa zúčastnilo 346 príslušníkov. Na vysokých školách študovalo so súhlasom služobného úradu 16 príslušníkov.

V SLUŽBÁCH ŠTÁTU

24/7

365 DNÍ

4. 2. Čerpanie rozpočtu SIS a stav materiálo-technického zabezpečenia

4. 2. 1. Čerpanie rozpočtu

Na zabezpečenie činnosti SIS v roku 2023 bol zákonom č. 526/2022 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2023 schválený celkový limit výdavkov v sume 76 542 532 eur a záväzný ukazovateľ príjmov v sume 200-tisíc eur.

V priebehu roka 2023 Ministerstvo financií SR vykonalo deväť rozpočtových opatrení, ktorými bol upravený limit výdavkov SIS na rok 2023, a to:

- rozpočtové opatrenie č. 1: povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov o sumu 6 268 747,48 eur v súlade s § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“), ktorým boli kapitole SIS uvoľnené finančné prostriedky z predchádzajúcich rokov,
- rozpočtové opatrenie č. 2: povolené prekročenie limitu bežných výdavkov kapitoly SIS o sumu 226 360 eur na obstaranie licencií Microsoft,
- rozpočtové opatrenie č. 3: povolené prekročenie limitu výdavkov pre kapitolu SIS o sumu 619 678,41 eur na dofinancovanie zvýšených cien energie v roku 2023,
- rozpočtové opatrenie č. 4: úprava záväzného ukazovateľa kategórie 610 – mzdy, platy a ostatné osobné výdavky pre občianskych zamestnancov v sume 54-tisíc eur

pri súčasnom viazaní rozpočtových prostriedkov v kategórii 630 – tovary a služby na stabilizáciu občianskych zamestnancov, ktorí zabezpečujú výkon logistických a podporných procesov pre spravodajský aparát SIS,

- rozpočtové opatrenie č. 5: viazanie rozpočtových prostriedkov kapitoly SIS o sumu 90-tisíc eur z dôvodu neplnenia záväzného ukazovateľa príjmov podľa § 18 ods. 4 písm. c) zákona č. 523/2004 Z. z.,
- rozpočtové opatrenie č. 6: zmena účelu použitia nevyčerpaných výdavkov z predchádzajúcich rokov kód zdroja 131L v kategórii 700 – kapitálové výdavky, v prospech kategórie 600 – bežné výdavky na základe uznesenia vlády SR č. 704/2023 v sume 2 608 505 eur,
- rozpočtové opatrenie č. 7: viazanie rozpočtových prostriedkov podľa § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. v sume 3 154 267,08 eur, ktoré kapitola SIS použije v nasledujúcom rozpočtovom roku,
- rozpočtové opatrenie č. 8: povolené prekročenie limitu výdavkov pre kapitolu SIS o sumu 1 186-tisíc eur, finančné prostriedky boli určené na výplatu odchodného pre príslušníkov SIS,
- rozpočtové opatrenie č. 9: úprava záväzného ukazovateľa v rámci kapitoly – viazanie rozpočtových prostriedkov v kategórii 700 – kapitálové výdavky v sume 75-tisíc eur v prospech kategórie 600 – bežné výdavky v nadväznosti na žiadosť kapitoly na vyplatenie odchodného pre príslušníkov SIS.

SIS opakovane v priebehu roka 2023 uplatňovala požiadavky na zabezpečenie nevyhnutných potrieb na riadny výkon činnosti služby, ktoré Ministerstvo financií SR akceptovalo formou realizácie uvedených rozpočtových opatrení.

Aj napriek uvedenému je rozpočet SIS dlhodobu finančne poddimenzovaný a nie je v ňom priestor na modernizáciu informačno-komunikačných technológií, spravodajských a monitorovacích technológií a kybernetickej ochrany, ako aj na

potrebnú rozsiahlu údržbu objektov SIS z dôvodu dodržania osobitných právnych predpisov v oblasti BOZP a správy majetku štátu. Zároveň možno konštatovať, že rozpočtové prostriedky v dostatočnom rozsahu nepokrývajú potreby finančného zabezpečenia spravodajskej činnosti SIS. Deficit finančných prostriedkov sa prejavuje aj pre vyplácanie zákonných nárokov na odchodné príslušníkov podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 8: Čerpanie záväzných ukazovateľov kapitoly SIS za rok 2023

Záväzný ukazovateľ na rok 2023	Schválený rozpočet (€)	Úprava rozpočtu (€)	Upravený rozpočet (€)	Čerpanie k 31. 12. 2023 (€)	Čerpanie k 31. 12. 2023 (%)
Príjmy spolu	200 000	25 315	225 315	136 390	60,53
Výdavky spolu	76 542 532	5 081 834	81 624 366	81 624 366	100,00
v tom:					
Bežné výdavky	72 705 822	4 650 859	77 356 681	77 356 681	100,00
Kapitálové výdavky	3 836 710	430 975	4 267 685	4 267 685	100,00

Správca rozpočtovej kapitoly upravil v priebehu roka 2023 limit príjmov a výdavkov o sumu 25 315,09 eur podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. Ide o finančné prostriedky z poistného plnenia zo zmluvného poistenia alebo zo zákonného poistenia.

4. 2. 2. Materiálno-technické zabezpečenie

Rozpočtové prostriedky v kategórii kapitálových výdavkov boli použité predovšetkým na investície do budovania a modernizácie informačno-komunikačného systému v objektoch SIS, do prostriedkov šifrovej ochrany informácií, do modernizácie telekomunikačnej technológie, kamerových a zabezpečovacích systémov, do spravodajskej a monitorovacej techniky, do čiastočnej obnovy opotrebovaných technických zariadení v správe SIS, do obnovy a doplnenia fyzicky a morálne zastaraného vozového parku a servisných zariadení potrebných na efektívne plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona NR SR č. 46/1993 Z. z. o SIS v znení neskorších predpisov.

V rámci investičnej výstavby boli finančné prostriedky vynaložené na prípravné projektové dokumentácie v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, hospodárnosti a efektívnosti prevádzky, ako aj na stavebnú činnosť v objektoch služby, ktorá bola nevyhnutná na zabezpečenie udržateľnej prevádzky objektov. Stavebnou činnosťou bolo zabezpečené zlepšenie technického stavu konštrukcií a zníženie

energetickej náročnosti niektorých budov (zateplenie a rekonštrukcie strešných a obvodových plášťov), zvýšenie parametrov fyzickej, objektovej a požiarnej bezpečnosti stavebných konštrukcií, vybudovanie nového vyhradeného technického zariadenia a montáž nových technických zariadení budov (regulácia vykurovania, kompenzačné zariadenie, klimatizácia).

V kategórii bežných výdavkov sa rozpočtové prostriedky použili na finančné zabezpečenie spravodajskej činnosti, na úhradu obligatórných a zmluvných platieb, v nevyhnutnom rozsahu na opravu, údržbu a čiastočnú obmenu morálne a technicky zastaraných technických zariadení a objektov SIS. Ostatné výdavky boli realizované len v súvislosti so základným zabezpečením riadneho chodu SIS a odstraňovaním havarijných stavov a prevádzkových porúch v objektoch SIS.

Prostriedky štátneho rozpočtu SIS v hodnotenom období čerpala pri dodržaní účelu ich použitia, zásady maximálnej efektívnosti a hospodárnosti.

4. 3. Informačno-technické prostriedky a telekomunikačné tajomstvo

SIS v roku 2023 požiadala o realizovanie informačno-technických prostriedkov (ITP) v 395 prípadoch, z toho zákonný sudca odmietol 50 žiadostí. Z 345 vydaných súhlasov na použitie ITP bolo v termíne k 15. 1. 2024 z hľadiska dosiahnutia zákonom uznaného účelu a cieľa vyhodnotených 164 prípadov. Účel a cieľ uznané zákonom boli dosiahnuté pri všetkých doteraz vyhodnotených 164 použitíach ITP. K termínu vypracovania tejto správy nebolo ešte možné vyhodnotiť zvyšných 181 realizovaných prípadov, ktoré sú stále aktuálne alebo im plynie 30-dňová lehota na vyhodnotenie po ukončení.

Tabuľka 9: Použitie ITP za obdobie roka 2023 (k 15. 1. 2024 vrátane)

	Obsahový počet	§ 2 ods. 1 písm. a)	§ 2 ods. 1 písm. b)	§ 2 ods. 1 písm. c)	Celkový počet
1.	Počet žiadostí o použitie ITP - § 4 ods. 1	0	196	20	216
2.	z toho: vydané súhlasy	0	172	18	190
3.	odmietnuté žiadosti sudcom	0	24	2	26
4.	Počet opakovaných žiadostí* na predĺženie lehoty použitia ITP v tom istom prípade - § 4 ods. 2	0	170	9	179
5.	z toho: vydané súhlasy	0	148	7	155
6.	odmietnuté žiadosti sudcom	0	22	2	24
7.	Počet prípadov použitia ITP v zmysle § 5 ods. 1 a 2 - dodatočné súhlasy na použitie ITP**	-	-	-	-
8.	z toho: vydané súhlasy	-	-	-	-
9.	odmietnuté žiadosti sudcom	-	-	-	-
10.	Počet prípadov použitia ITP, pri ktorých bol dosiahnutý zákonom uznaný účel a cieľ	0	147	17	164
11.	Počet prípadov použitia ITP, pri ktorých nebol dosiahnutý zákonom uznaný účel a cieľ	0	0	0	0
12.	Počty prípadov použitia ITP, z ktorých boli informácie použité ako dôkaz v trestnom konaní***	-	-	-	-
13.	Počet prípadov nezákonného použitia ITP	0	0	0	0
14.	Celkový počet žiadostí o použitie ITP súčet r. 1 + 4 + 7	0	366	29	395
15.	Celkový počet vydaných súhlasov na použitie ITP súčet r. 2 + 5 + 8	0	320	25	345
16.	Celkový počet odmietnutých žiadostí o použitie ITP súčet r. 3+6+9	0	46	4	50

Poznámky:

- * Každá žiadosť o použitie ITP vrátane žiadosti o predĺženie lehoty použitia ITP sa eviduje samostatne.
- ** SIS nemá oprávnenie použiť ITP bez predchádzajúceho súhlasu sudcu, touto kompetenciou disponuje iba PZ.
- *** Zmyslom použitia ITP Slovenskou informačnou službou nie je primárne využitie získaných poznatkov v trestnom konaní, keďže SIS podľa právneho poriadku SR nie je orgánom činným v trestnom konaní. Výsledky použitia ITP odstupuje SIS orgánom činným v trestnom konaní na ďalšie využitie.

Porovnaním počtu žiadostí SIS o vydanie súhlasu na použitie ITP a rozhodnutí vydaných vecne príslušným súdom za rok 2023 bola kontaktom s Krajským súdom v Bratislave zistená zhoda v údajoch oboch subjektov v počte podaných žiadostí i v počte vydaných rozhodnutí na používanie ITP. Na Špecializovaný trestný súd bolo podaných desať žiadostí o použitie ITP.

Všetky prípady použitia ITP v roku 2023 boli podložené potrebným súhlasom sudcu a v žiadnom prípade nedošlo k nezákonnému použitiu ITP.

Podmienky používania ITP v podmienkach SIS v plnom rozsahu zodpovedajú podmienkam zákona NR SR č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov a zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov. Použitie technické riešenia spolu s prísnyimi organizačnými

a kontrolnými opatreniami zaručujú kontrolu zákonnosti pri používaní ITP a vylučujú možnosť neoprávneného zásahu do systému monitorovania, ako aj ukladania a archivácie dát.

V roku 2023 SIS podala na Krajský súd v Bratislave 128 žiadostí o udelenie súhlasu zákonného sudcu na poskytnutie údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva, z toho Krajský súd v Bratislave vydal súhlas v 109 prípadoch a v 19 prípadoch žiadosť odmietol. Porovnaním počtu žiadostí SIS o udelenie súhlasu zákonného sudcu na poskytnutie údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva, a príslušných rozhodnutí vydaných Krajským súdom v Bratislave za rok 2023 bola kontaktom s týmto súdom zistená zhoda v uvádzaných počtoch.

Na Špecializovaný trestný súd boli v roku 2023 podané dve žiadosti o udelenie súhlasu zákonného sudcu na poskytnutie údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva, v oboch prípadoch bol žiadaný súhlas vydaný.

Tabuľka 10: Počet žiadostí o získanie predmetu telekomunikačného tajomstva za rok 2023

Celkový počet žiadostí vypracovaných SIS v roku 2023	130
k nim:	
Vydané súhlasy	111
Odmietnuté žiadosti	19

4. 4. Spolupráca SIS so spravodajskými službami iných štátov

V roku 2023 SIS v rámci európskej spravodajskej platformy pokračovala v aktívnej výmene informácií k dôležitým iniciatívam Európskej komisie a Európskeho parlamentu z oblasti bezpečnosti EÚ. Na národnej úrovni komunikovala s vybranými štátnymi orgánmi s cieľom zosúladiť národné stanovisko k navrhovaným iniciatívam orgánov EÚ.

Služba ako člen európskej spravodajskej platformy na boj proti terorizmu bola v roku 2023 aktívnou súčasťou viacerých špeciálnych operácií a operatívnych previerok. V súvislosti s bezpečnostnou hrozbou, ktorú predstavujú členovia a prívrženci teroristických skupín s džihadistickým pozadím, sa SIS zapájala do intenzívnej výmeny informácií v rámci medzinárodnej spolupráce ohľadne pohybu a aktivít týchto osôb v Európe. Služba v rámci predmetnej témy prispievala do viacerých analytických a strategických hodnotení a zúčastňovala sa na expertných seminároch a rokovaníach.

V rámci kontrašpionážnej ochrany SIS pokračovala v spolupráci s partnerskými spravodajskými službami z členských štátov EÚ a NATO, ale aj z vybraných štátov ázijského regiónu. Cieľom pravidelných diskusií s partnerskými službami na bilaterálnej a multilaterálnej úrovni bolo koordinovať kontrarozviedne opatrenia a zdieľať aktuálne poznatky z diania v jednotlivých krajinách, čo prispelo k prijatiu adekvátnych protipatrení zo štátnych orgánov SR.

SIS sa v oblasti sledovania osôb a vecí pri riešení problematík, ako sú

medzinárodný terorizmus, organizovaný zločin, extrémizmus a aktivity cudzích spravodajských služieb, podieľala na bilaterálnej aj na multilaterálnej spolupráci s príslušnými útvarmi partnerských spravodajských služieb, čoho prejavom bola okrem realizácie medzinárodnej cvičnej sledovacej akcie aj spolupráca s partnerskou spravodajskou službou v oblasti cezhraničného sledovania.

Na podporu plnenia úloh v oblasti sledovania osôb a vecí vrátane posilnenia spolupráce proti činnostiam ohrozujúcim ústavné zriadenie, bezpečnosť alebo vnútorný poriadok bola naďalej vyvíjaná snaha dosiahnuť dohodu o úprave podmienok cezhraničného sledovania s jednotlivými partnerskými službami.

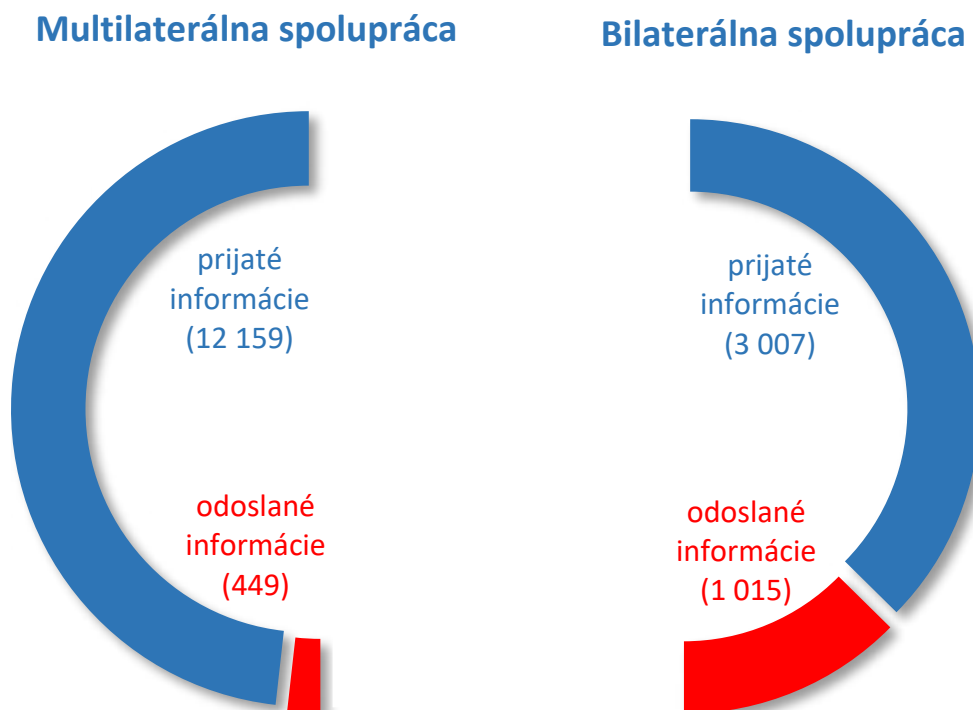
SIS sa v oblasti sledovania osôb a vecí pri riešení problematík, ako sú medzinárodný terorizmus, organizovaný zločin, extrémizmus a aktivity cudzích spravodajských služieb, podieľala na bilaterálnej aj na multilaterálnej spolupráci s príslušnými útvarmi partnerských spravodajských služieb, čoho prejavom bola okrem realizácie medzinárodnej cvičnej sledovacej akcie aj spolupráca s partnerskou spravodajskou službou v oblasti cezhraničného sledovania.

Na podporu plnenia úloh v oblasti sledovania osôb a vecí vrátane posilnenia spolupráce proti činnostiam ohrozujúcim ústavné zriadenie, bezpečnosť alebo vnútorný poriadok bola naďalej vyvíjaná snaha dosiahnuť dohodu o úprave podmienok cezhraničného sledovania s jednotlivými partnerskými službami.

Tabuľka 11: Prehľad medzinárodnej spolupráce SIS za rok 2023 (aktualizované k 31. 12. 2023)

Spolupráca SIS so spravodajskými službami iných štátov a medzinárodnými organizáciami			
Multilaterálna spolupráca		Bilaterálna spolupráca	
prijaté informácie	12 159	prijaté informácie	3 007
odoslané informácie	449	odoslané informácie	1 015
Uskutočnené podujatia		Uskutočnené podujatia	
stretnutia na úrovni vedenia SIS prezenčné	21	stretnutia na úrovni vedenia SIS prezenčné	36
stretnutia na úrovni SIS vedenia virtuálne	3	stretnutia na úrovni SIS vedenia virtuálne	1
stretnutia na úrovni expertov prezenčné	92	stretnutia na úrovni expertov prezenčné	149
stretnutia na úrovni expertov virtuálne	24	stretnutia na úrovni expertov virtuálne	23
prijatia (vrátane akcií organizovaných SIS)	4	prijatia (vrátane akcií organizovaných SIS)	3

Graf 2: Pomer prijatých a odoslaných informácií podľa kategórie spolupráce v roku 2023

4. 4. 1. Multilaterálna spolupráca

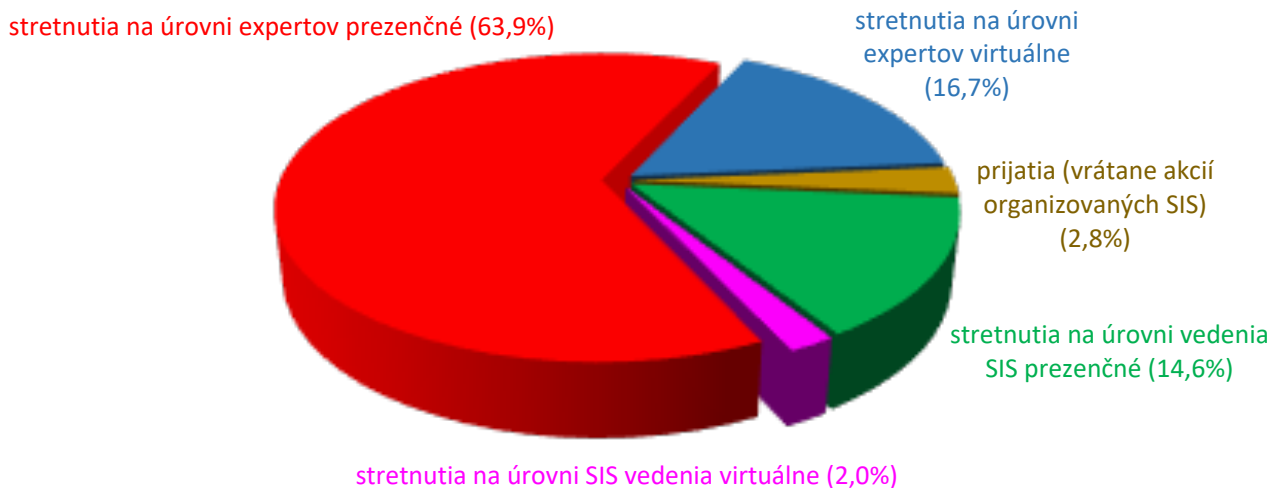
Multilaterálna spolupráca sa v roku 2023 sústredila na výmenu analytických a operatívnych informácií prostredníctvom komunikačných systémov a na zabezpečovanie účasti expertov a vedenia SIS na odborných multilaterálnych stretnutiach, ktoré sa vo väčšine prípadov konali formou prezenčnej účasti. Multilaterálne platformy pokračovali aj v realizácii virtuálnych stretnutí prostredníctvom videokonferencií, ktoré sa osvedčili ako efektívny spôsob výmeny informácií šetriaci čas a finančné prostriedky služieb.

V rámci multilaterálnej spolupráce pokročila do finálnej fázy komunikácia služieb na tému vytvorenia jednej spoločnej multilaterálnej platformy, ktorá by spojila už existujúce multilaterálne platformy s cieľom zefektívniť spoluprácu redukciou duplicitného pokrývania problematík.

Z obsahového hľadiska sa multilaterálna spolupráca sústredila najmä na výmenu poznatkov z oblasti vojny na Ukrajine a na Blízkom východe, ilegálnej migrácie, extrémizmu a terorizmu, obchodovania s vojenským materiálom, energetickej bezpečnosti, aktivít cudzích spravodajských služieb, hybridných hrozieb a kybernetickej bezpečnosti. Multilaterálne zoskupenia sa zaoberajú aj otázkami obsahu, rozsahu a formy spolupráce s inštitúciami EÚ.

Spolupráca v rámci multilaterálnych spravodajských platforiem sa v roku 2023 rozšírila aj na problematiky, ktoré sa bezprostredne netýkali výmeny a zdieľania operatívnych alebo analytických informácií. Témou komunikácie boli napr. spravodajské a bezpečnostné služby ako moderné organizácie – aktuálne a budúce výzvy organizácie vnútorného fungovania s ohľadom na meniaci sa pracovný trh a novú pracovnú generáciu.

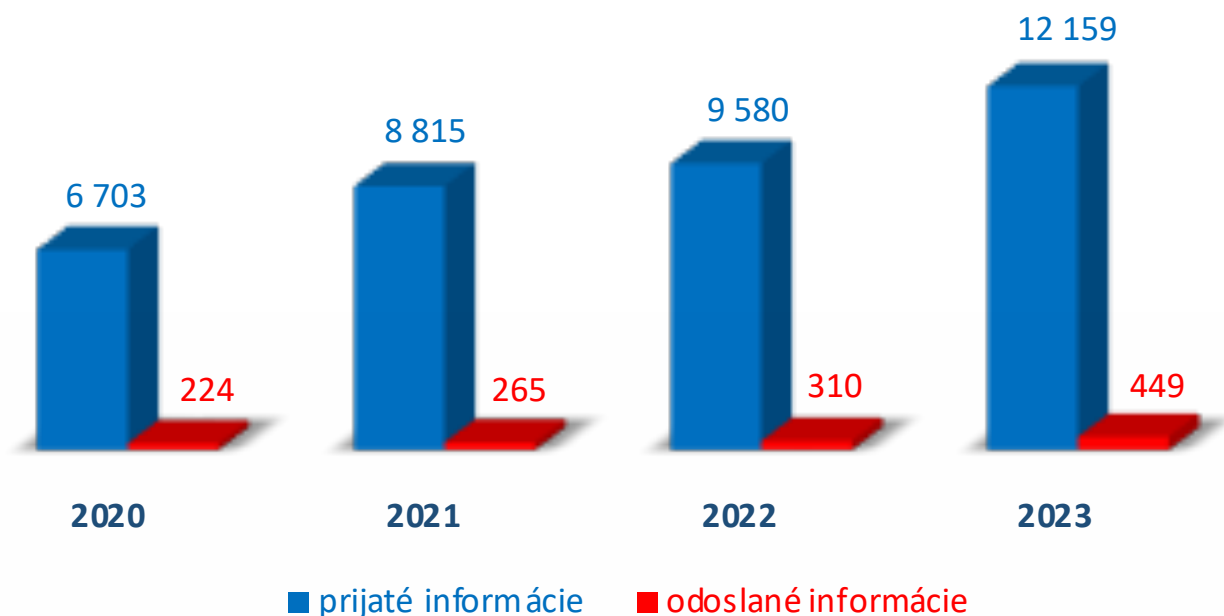
Graf 3: Štruktúra podujatí realizovaných v rámci multilaterálnej spolupráce SIS v roku 2023

V rámci spravodajských multilaterálnych platforiem, ktorých aktívnou súčasťou je aj SIS, sa neustále zvyšuje počet prijatých informácií. V porovnaní s rokom 2022 došlo v hodnotenom

období k ďalšiemu výraznému nárastu počtu informácií, ktoré boli postúpené SIS. Kontinuálne sa zvyšuje aj počet informácií, ktoré do multilaterálnych platforiem zasiela SIS.

Graf 4: Vývoj počtu prijatých a odoslaných informácií v rámci multilaterálnej spolupráce SIS v období 2020 – 2023

4. 4. 2. Bilaterálna spolupráca

Bilaterálna spolupráca SIS s partnerskými spravodajskými službami sa v priebehu roka 2023 týkala najmä výmeny poznatkov na tému konfliktu na Ukrajine, obchodu s vojenským materiálom, nelegálnej migrácie, extrémizmu a terorizmu, energetickej bezpečnosti, konfliktu na Blízkom východe, aktivít cudzích spravodajských služieb, kybernetickej bezpečnosti a ďalších oblastí, v ktorých existuje potenciál aktivít s negatívnym vplyvom na bezpečnosť a záujmy SR.

Zhoršujúca sa bezpečnostná situácia vo svete a nárast prejavov násillia viedli v hodnotenom období k intenzívnejšej spolupráci s partnerskými službami na všetkých úrovniach – od analytikov cez operatívnych dôstojníkov, technických a kybernetických expertov až po vrcholový manažment služieb. Výrazne sa zvýšila frekvencia osobných bilaterálnych stretnutí. Hlavným účelom spolupráce bola naďalej ochrana bezpečnostných, politických a ekonomických záujmov SR a s tým súvisiace monitorovanie situácie a prognóz jej vývoja vo svete. Monitorované boli aj hrozby súvisiace s kyberútokmi, sociálnymi sieťami a rozvíjajúcou sa umelou inteligenciou.

Na bilaterálnej úrovni SIS spolupracuje alebo má kontakty s viac ako 100 partnerskými spravodajskými službami z celého sveta, pričom trend posledných rokov je mierne stúpajúci, čo potvrdil aj rok 2023. Služba pokračovala v procese rozširovania kontaktov aj s ďalšími zahraničnými spravodajskými službami, ktoré by v rámci portfólia partnerov predstavovali pre SR prínos. Táto aktivita má dôležitý význam najmä v čase neočakávaných kríz alebo ohrozenia slovenských záujmov a občanov v zahraničí.

Kľúčovými partnerskými spravodajskými službami medzinárodnej bilaterálnej spolupráce z hľadiska kvantity, ako aj kvality boli v roku 2023 služby členských krajín EÚ a NATO. Najbližším partnerom na spoluprácu naďalej zostávala Česká republika a intenzívna bola aj spolupráca s Poľskom a Maďarskom.

SIS spolupracovala aj so službami regionálne vzdialenejších štátov, ako sú napríklad Izrael, Kanada, krajiny Arabského polostrova, Taiwan, Austrália, Nový Zéland, Jordánsko, India, Japonsko, Južná Kórea a ďalšie.

Kľúčovým pilierom a nevyhnutným predpokladom úspešnej medzinárodnej bilaterálnej spolupráce SIS bola vzájomná výmena analytických a operatívnych informácií bezpečnými a spoľahlivými komunikačnými systémami v čo najkratšom čase. Nemenej významným faktorom bolo rozvíjanie dôveryhodných vzťahov prostredníctvom osobných rokovaní, vzájomnej výmeny skúseností a informácií formou školení a spoločných cvičení.

Najvyšším stupňom úrovne dôvery medzi spravodajskými službami je realizácia spoločných spravodajských operácií. SIS v hodnotenom období participovala na spoločných operáciách s viacerými partnerskými službami.

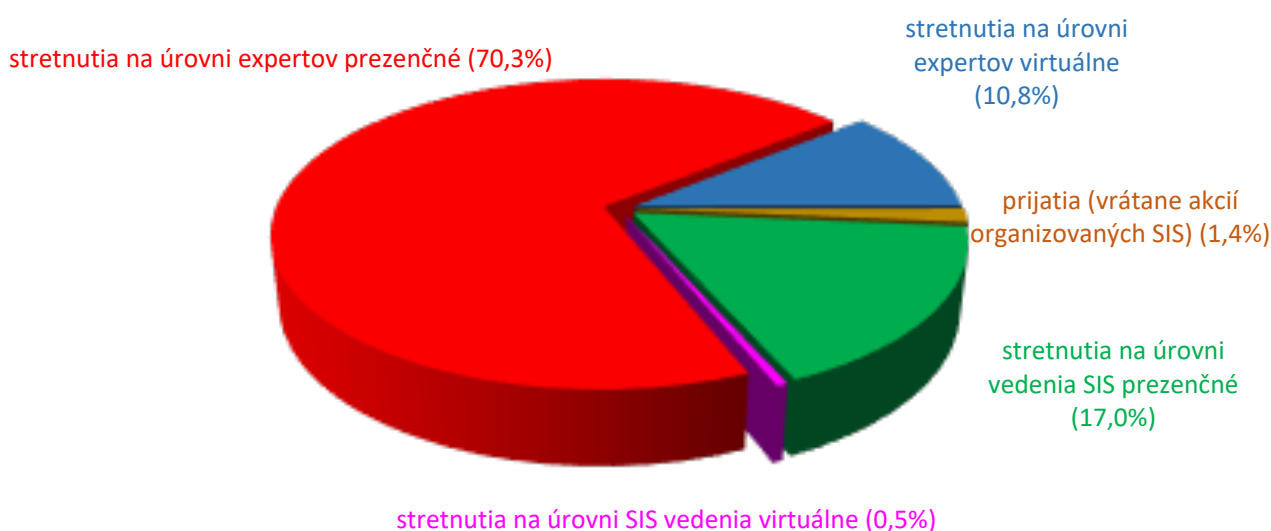
Významnú formu spolupráce SIS so spravodajskými službami iných štátov predstavuje činnosť styčných dôstojníkov (StD) SIS pôsobiacich v zahraničí, ktorí sú na základe zmluvy o vzájomnej spolupráci uzavretej medzi SIS a MZVEZ SR vysielaní na výkon štátnej služby na ZÚ SR, stále zastupiteľstvá SR

pri EÚ a NATO v Bruseli alebo do medzinárodných organizácií. StD SIS v súlade s medzinárodnými zmluvami, všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými nariadeniami SIS zabezpečujú priamu komunikáciu a výmenu informácií medzi SIS a domácimi spravodajskými službami v krajine vyslania, prípadne aj spravodajskými službami ostatných krajín teritória. Na základe príslušného poverenia rozvíjajú spoluprácu a vzťahy v rámci spravodajskej komunity, ktorá združuje StD ostatných spravodajských služieb vyslaných do zahraničia. Medzi ďalšie úlohy StD SIS v záležitostiach spolupráce so spravodajskými službami

iných štátov okrem iného patrí:

- rozvíjanie a prehľbovanie kontaktov s oficiálnymi predstaviteľmi spravodajských služieb teritória,
- organizačné zabezpečovanie oficiálnych návštev a expertných rokovaní medzi SIS a predstaviteľmi domácich spravodajských služieb,
- koordinovanie vzájomnej výmeny informácií na analytickej a operatívnej úrovni a vyhľadávanie príležitostí a podnetov na rozvoj bilaterálnej a prípadne aj multilaterálnej spolupráce SIS,
- reprezentovanie SIS na spoločenských podujatiach v rámci spravodajskej komunity.

Graf 5: Štruktúra podujatí realizovaných v rámci bilaterálnej spolupráce SIS v roku 2023

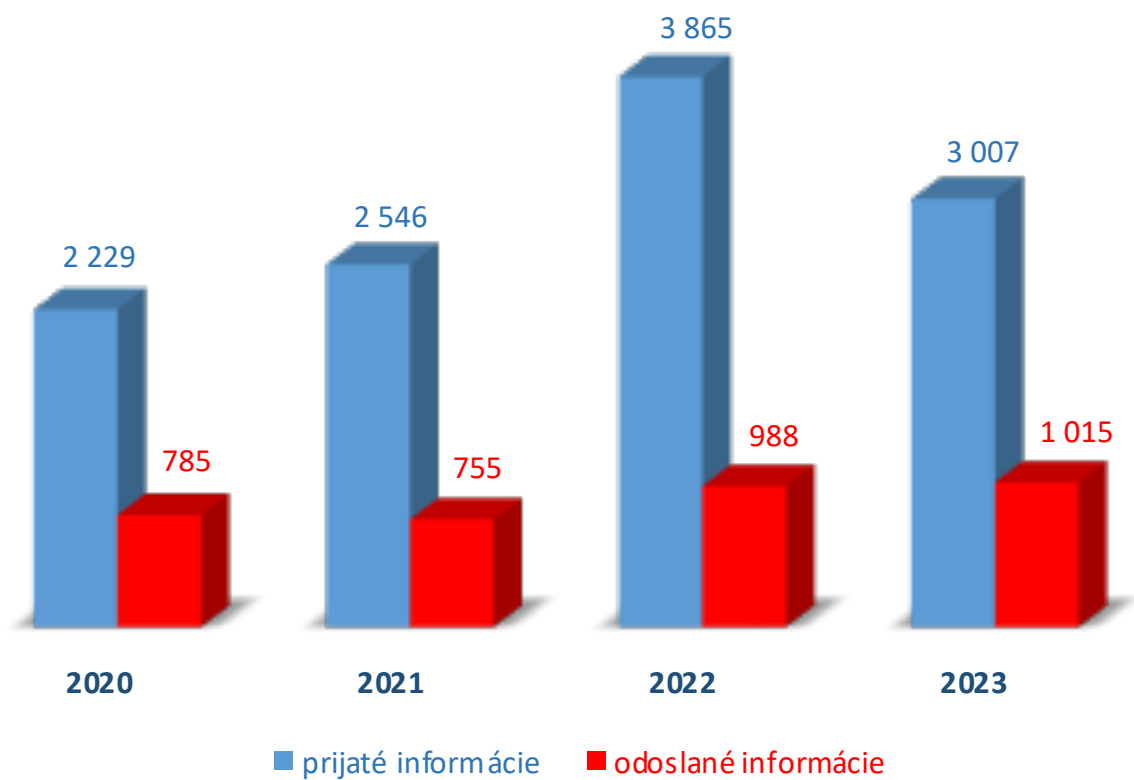

Rovnako ako v prípade multilaterálnych platforiem boli aj v rámci bilaterálnej spolupráce diskutované niektoré témy, ktoré priamo nesúviseli s výkonom spravodajskej činnosti. Predmetom výmeny poznatkov boli napr. nábor nových príslušníkov, priebeh prijímacieho procesu, vzdelávanie novoprijatých príslušníkov, psychofyziologické overovanie pravdivosti uchádzačov (bezpečnostné aj personálne aspekty) a politika odmeňovania príslušníkov

- skúsenosti a dosahy zavedených opatrení.

V rámci bilaterálnej spolupráce SIS s partnerskými spravodajskými službami v posledných rokoch kontinuálne narastá počet prijatých a odstúpených informácií. Vysoký nárast prijatých dokumentov v roku 2022 bol spojený najmä so začiatkom invázie RF na Ukrajinu a výrazným zintenzívnením komunikácie o možnom vývoji a dôsledkoch predmetného konfliktu.

Graf 6: Vývoj počtu prijatých a odoslaných informácií v rámci

4. 5. Legislatíva a kontrola

4. 5. 1. Legislatívna činnosť

SIS na úseku legislatívy spolupracovala s ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy a s inými štátnymi orgánmi SR.

V roku 2023 SIS posudzovala 35 materiálov uverejnených na medzirezortné pripomienkové konanie; k 13 z nich bolo za službu uplatnených 15 zásadných pripomienok a 19 pripomienok odporúčajúceho alebo všeobecného charakteru. Cieľom uplatnených pripomienok bolo upozorniť predkladateľa materiálu na existenciu problémov aplikačnej praxe a vytvoriť právny základ na riadne a efektívne plnenie zákonných úloh SIS. K niektorým materiálom, ku ktorým boli uplatnené pripomienky zásadného charakteru, sa uskutočnili rozporové konania. Väčšinu uplatnených pripomienok následne predkladateľ do dotknutých materiálov zapracoval.

Medzi legislatívne materiály, ktoré SIS v roku 2023 v rámci medzirezortného pripomienkového konania aktívne posudzovala, patrili napríklad:

- návrh zákona o justičnej spolupráci v trestných veciach,
- návrh zákona o opatreniach na zvýšenie bezpečnosti a dôveryhodnosti platforiem v online prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- návrh zákona o obecnej polícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

- návrh nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovujú oblasti utajovaných skutočností.

Kontrolná činnosť

Orgány vnútornej kontroly SIS v roku 2023 vykonali 16 plánovaných vnútorných kontrol, z toho dve kontroly na úseku administratívnej bezpečnosti so zameraním na kontrolu náležitostí vlastných utajovaných registratúrnych záznamov a ich evidovania. Na úseku výkonu archívnej starostlivosti a správy registratúry SIS boli vykonané dve kontroly zamerané na kontrolu utajovaných spisov, ktoré majú trvalú dokumentárnu hodnotu, a kontrolu evidencie spisov. Zároveň boli v roku 2023 vykonané dve vnútorné kontroly na úseku fyzickej a objektovej bezpečnosti zamerané na kontrolu bezpečnostnej dokumentácie fyzickej bezpečnosti a objektovej bezpečnosti chránených priestorov kategórie Tajné a Dôverné a kategórie Dôverné a Vyhradené. Okrem uvedených kontrolných aktivít SIS v roku 2023 vykonala:

- 12 plánovaných vnútorných kontrol, pričom v rámci kontroly zameranej na zisťovanie prítomnosti alkoholu v dychu príslušníkov bolo v hodnotenom období vykonaných 14 samostatných kontrol (399 jednotlivých dychových skúšok),
- tri neplánované vnútorné kontroly,
- päť finančných kontrol na mieste podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vnútornou kontrolou zameranou na zisťovanie prítomnosti alkoholu v dychu príslušníkov bol v jednom prípade zistený nesúlad kontrolovaných skutočností so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Ďalšími vnútornými kontrolami nebol zistený nesúlad skutočností, ktoré boli predmetom vnútornej kontroly, so všeobecne záväznými právnymi predpismi ani s internými predpismi SIS upravujúcimi kontrolovanú problematiku a kontroly boli ukončené záznamom o výsledku vnútornej kontroly.

Vykonanými finančnými kontrolami na mieste neboli zistené nedostatky a kontroly boli ukončené správou, resp. čiastkovými správami z finančnej kontroly na mieste.

Útvar vnútorného auditu SIS vykonal v roku 2023 štyri plánované vnútorné audity:

- overenie a zhodnotenie dodržiavania povinností príslušníkov pri nakladaní s prideleným majetkom štátu v správe SIS,
- overenie použitia finančných prostriedkov na hygienu a ochranu zdravia v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19,
- overenie a zhodnotenie aktuálnosti a dostatočnosti nastavenia vybraného interného predpisu,
- overenie a zhodnotenie postupu pri vybavovaní žiadostí iných orgánov vo vybranej oblasti.

Vykonanými vnútornými auditmi neboli zistené nedostatky a všetky vnútorné audity v roku 2023 boli ukončené správou z vnútorného auditu. V jednom prípade bolo na účely skvalitnenia činnosti v auditovanej problematike navrhnuté odporúčanie týkajúce sa potreby permanentne venovať pozornosť legislatívnym procesom a aplikačnej praxi a prípadnej následnej aktualizácie vybraného interného predpisu.

Útvar vnútorného auditu SIS v rámci svojej činnosti poskytol v hodnotenom období konzultačno-poradenskú činnosť k oblastiam, ktoré boli cieľom vnútorného auditu, ako aj ďalším oblastiam súvisiacim s plnením úloh SIS.

5. Záver

SIS v roku 2023 v rozsahu svojej pôsobnosti a v rámci svojich oprávnení v zmysle zákona č. 46/1993 Z. z. o SIS v znení neskorších predpisov aktívne plnila úlohy zamerané na získavanie, sústreďovanie a vyhodnocovanie informácií, ktoré poskytovala príjemcom ustanoveným zákonom.

6. Správa o činnosti Národného bezpečnostného analytického centra

Úvod

Národné bezpečnostné analytické centrum (NBAC) ako analytické, komunikačné a kooperačné pracovisko Slovenskej informačnej služby (SIS) s celoštátnou pôsobnosťou pokračovalo v roku 2023 v plnení úloh, ktoré mu vyplývali zo strategických a koncepčných materiálov schválených vládou Slovenskej republiky (SR).

Analytická činnosť NBAC

Zameranie analytickej činnosti NBAC ako národného kooperačného centra v oblasti bezpečnostných a hybridných hrozieb vychádzalo zo Štatútu NBAC, Koncepcie pre boj SR proti hybridným hrozbám a Akčného plánu koordinácie proti hybridným hrozbám na roky 2022 až 2024.

Centrum aj v roku 2023 intenzívne analyzovalo hrozby súvisiace s inváziou Ruskej federácie (RF) na Ukrajinu. Išlo najmä o vyhodnocovanie bezpečnostných incidentov vo fyzickom svete a v kybernetickom priestore, ktoré súviseli s predmetným vojenským konfliktom. Bol zaznamenaný výskyt informačných operácií a strategickej komunikácie oboch bojujúcich strán s cieľom ovplyvniť postoje tretích krajín. V prípade RF bolo cieľom oslabenie odhodlania členských krajín Európskej únie (EÚ) a NATO pokračovať vo vojenskej, politickej a ekonomickej podpore Ukrajiny.

Okrem konfliktu na Ukrajine centrum naďalej venovalo pozornosť analýze a vyhodnocovaniu všetkých získaných informácií týkajúcich sa možných teroristických, extrémistických alebo hybridných hrozieb voči SR.

V rámci analytickej činnosti bol priebežne vyhodnocovaný vývoj bezpečnostnej situácie v SR, v susedných krajinách a v priestore (EÚ). Hrozby boli monitorované najmä v kontexte možného spáchania teroristických útokov v členských štátoch EÚ a vyhláseného druhého – zvýšeného stupňa teroristického ohrozenia v SR.

V koordinácii s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí (MZVEZ) SR sa centrum zaoberalo aj vybranými otázkami medzinárodnej a európskej bezpečnosti a bezpečnostných politík,

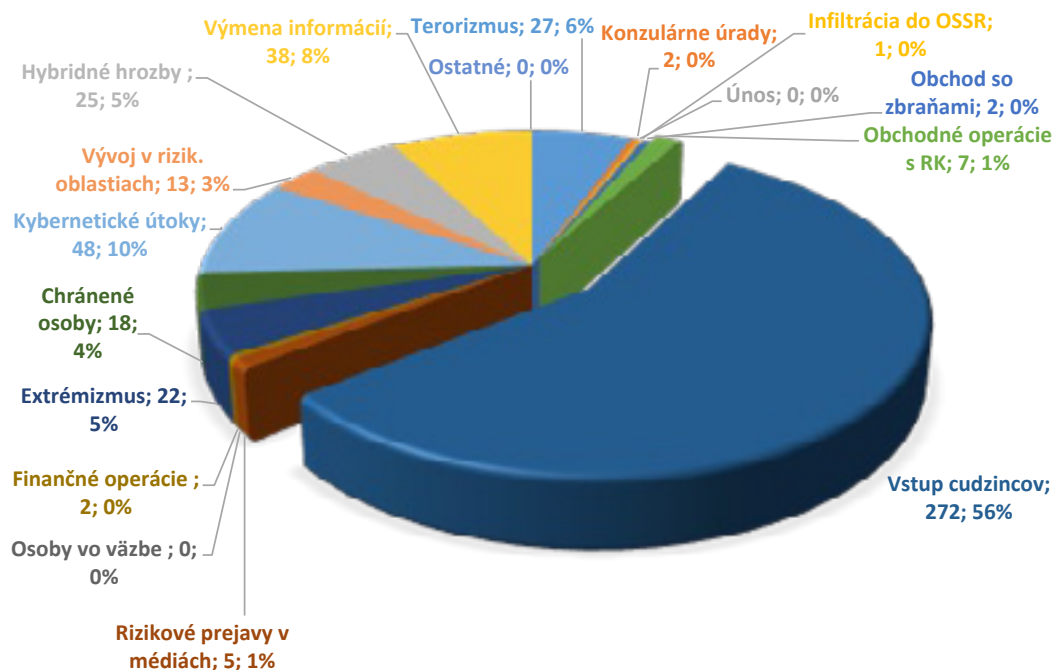
ako aj vývojom bezpečnostnej situácie v krízových regiónoch sveta s možným dopadom na Slovensko.

Osobitná pozornosť bola venovaná vyhodnocovaniu informácií zo zaznamenaných alebo nahlásených bezpečnostných incidentov súvisiacich so štátnymi orgánmi SR, ohrozením ústavných činiteľov, s prvkami národnej aj európskej kritickej infraštruktúry, vojenskými objektami alebo zastupiteľskými úradmi. Mimoriadny dôraz bol kladený na preverenie a vyhodnocovanie informácií z rizikových internetových profilov, informácií o plánovaní útokov na školské zariadenia a možného prepojenia slovenských subjektov so zahraničnými teroristickými skupinami.

Centrum v roku 2023 štandardizovalo mechanizmus systematického získavania informácií o indikátoroch hybridných hrozieb voči SR. Následne priebežne detegovalo, vyhodnocovalo a zdieľalo tieto indikátory s dotknutými štátnymi orgánmi. Centrum vypracovalo a s príjemcami zo zákona zdieľalo národné hodnotenie hybridných hrozieb. Vo väčšine domén hybridných hrozieb bola v priebehu roka 2023 identifikovaná zvýšená úroveň ohrozenia SR. Osobitná pozornosť bola venovaná vyhodnocovaniu informácií a signálov týkajúcich sa potenciálnych hrozieb zasahovania cudzej moci do integrity demokratických volebných procesov súvisiacich s konaním predčasných parlamentných volieb v SR v septembri 2023.

V roku 2023 bolo jednotlivými rezortami participujúcimi na činnosti NBAC vytvorených celkovo 482 hlásení a 288 doplňujúcich vyjadrení.

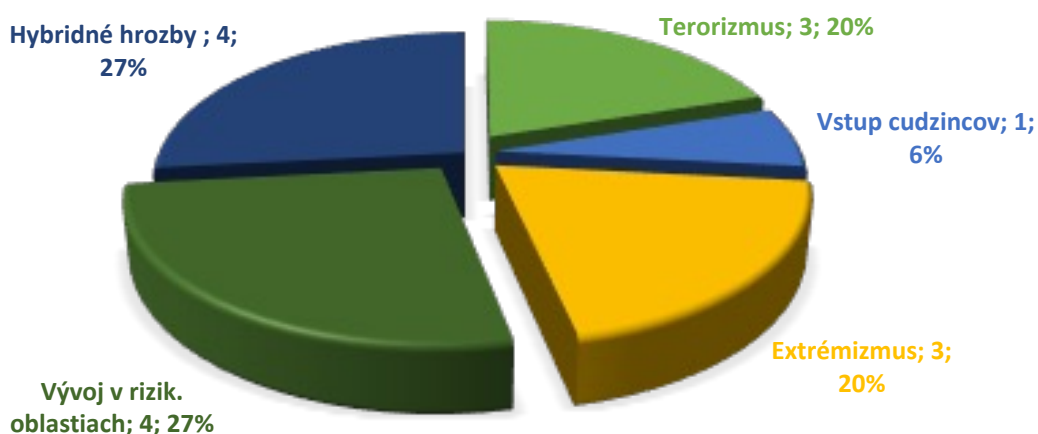
Graf 1 Obsahové zameranie hlásení za rok 2023

Centrum v hodnotenom období vypracovalo celkovo 15 analytických informácií, ktoré boli distribuované zákonným recipientom ako aj partnerským zahraničným analytickým centrá a národným koordinátorom boja proti terorizmu. Prijemcom analytickej produkcie NBAC v rámci SR bolo distribuovaných celkovo 301 výtlačkov, informácie určené pre zahraničných príjemcov boli odstúpené prostredníctvom nastavených komunikačných kanálov.

V analytických produktoch vypracovaných na základe vyhodnotených informácií centrum informovalo ich adresátov najmä o rizikových prejavoch pravicového a ľavicového extrémizmu, fenoméne militantného akceleracionizmu, o dôsledkoch niektorých aspektov konfliktu na Ukrajine na bezpečnostné záujmy SR a o potenciálnych rizikách súvisiacich s voľbami do Národnej rady SR.

Graf 2 Obsahové zameranie analytických informácií za rok 2023

Bezpečnostne-preventívna činnosť

Okrem analytickej činnosti centrum v hodnotenom období pokračovalo v aktivitách na úseku bezpečnostnej prevencie. Vykonávalo priebežné vyhodnocovanie bezpečnostnej situácie v SR prostredníctvom monitorovania otvorených zdrojov. Cieľom bola včasná identifikácia bezpečnostných incidentov a ich bezodkladné nahlasovanie príslušným štátnym orgánom za účelom prijatia potrebných bezpečnostno-preventívnych opatrení (tzv. situačné povedomie).

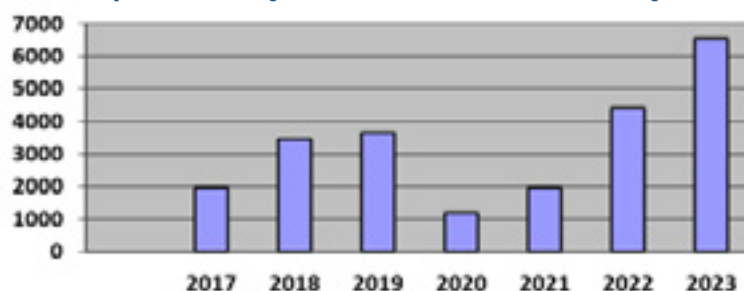
V spolupráci so všetkými participujúcimi rezortmi bol vypracovaný a priebežne aktualizovaný ročný prehľad vrcholných spoločensko-politických, športových, náboženských a kultúrnych podujatí a iných masových podujatí s medzinárodným významom a s vysokou predpokladanou účasťou občanov SR.

Medzi také podujatia v roku 2023 patrili napríklad oslavy vianočných, novoročných a významných židovských sviatkov, medzinárodné bezpečnostné konferencie a medzinárodné vojenské cvičenia a s tým súvisiace presuny vojenského personálu a techniky. Zvýšený monitoring odkrytých zdrojov zo strany centra bol realizovaný aj počas konania volieb do Národnej rady SR, ohlásených aj neohlásených protestných zhromaždení alebo oficiálnych či pracovných návštev zahraničných predstaviteľov v SR alebo vrcholných predstaviteľov SR v zahraničí, vrátane návštevy J. E. kardinála Pietra Parolina v SR.

Okrem výkonu zvýšeného monitorovania bezpečnostnej situácie bola bezpečnostno-preventívna činnosť centra realizovaná aj formou preverovania rizikovosti osôb. NBAC v oblasti bezpečnostnej prevencie pokračovalo v bezpečnostnom skríningu štátnych občanov vybraných tzv. tretích krajín žiadajúcich o udelenie víz a ich pozývateľov. V hodnotenom období bolo jednotlivými štátnymi orgánmi prostredníctvom centra preverených celkovo 6545 osôb, z toho 15 osôb bolo identifikovaných ako bezpečnostne rizikových. V porovnaní s predchádzajúcim rokom ide o približne 49% nárast počtu preverovaných osôb. Vo vízovej oblasti boli v hodnotenom období opätovne zaregistrované a preverované prípady páchania sofistikovaných foriem nelegálnej migrácie zo strany zahraničných subjektov spočívajúce najmä so zneužívaním udelených víz na vstup do schengenského priestoru. Informácie týkajúce sa bezpečnostnej rizikovosti preverovaných osôb boli priebežne odstupované Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.

Osobitná pozornosť bola venovaná bezpečnostnému skríningu osôb nelegálne vstupujúcich na územie SR. U deviatich osôb bolo zistené vážne bezpečnostné riziko. V predmetnej súvislosti centrum upozornilo na obmedzenú možnosť administratívneho vyhostenia týchto osôb z územia SR, a to z dôvodu vyhlásenej mimoriadnej situácie.

Graf 3 Počet preverovaných žiadateľov o víza za roky 2017 – 2023

Vnútroštátna a medzinárodná spolupráca

V roku 2023 bolo v rámci platformy NBAC jednotlivými participujúcimi vnútroštátnymi rezortami vzájomne zdieľaných 1199 dokumentov. Išlo najmä o rôzne sumárne analýzy a tematicky zamerané dokumenty a hodnotenia spracované v pôsobnosti jednotlivých rezortov a partnerských zahraničných analytických centier, ktoré sú s prihliadnutím na obsahové zameranie využiteľné aj v pôsobnosti iných participujúcich rezortov.

Zástupcovia centra sa v priebehu hodnoteného obdobia zúčastňovali

na činnosti medzirezortnej Expertnej skupiny na koordináciu výmeny a analýzy informácií a spolupráce v oblasti boja proti terorizmu na národnej úrovni, Národnej expertnej skupiny na prevenciu a boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu a Stálej medzirezortnej pracovnej skupiny na aktualizáciu určenia hrozby jadrovým zariadením a pre jadrové zariadenia a jadrové materiály v rámci projektového ohrozenia štátu. NBAC sa v spolupráci s viacerými štátnymi orgánmi podieľalo na vypracovaní hĺbkovej analýzy zraniteľností vybraných orgánov štátnej správy voči hybridným hrozbám.

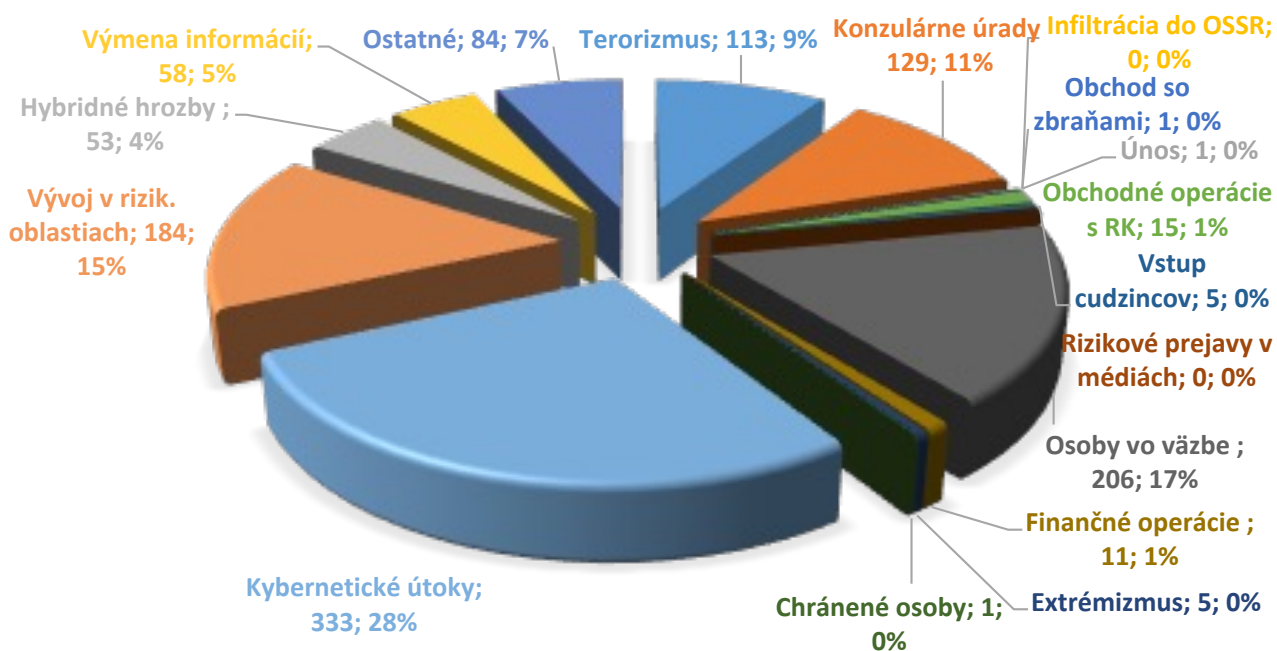
Centrum pokračovalo v aktívnej účasti v pracovných skupinách pripravujúcich správy o pokroku SR pre MONEYVAL, Národný akčný plán boja proti terorizmu do roku 2027 a strategické materiály na úseku boja proti hybridným hrozbám a budovania odolnosti verejnej správy. Centrum poskytovalo súčinnosť určeným štátnym orgánom aj pri implementácii úloh vyplývajúcich z Akčného plánu koordinácie proti hybridným hrozbám na roky 2022 až 2024.

V oblasti multilaterálnej medzinárodnej spolupráce sa centrum na základe súhlasu Rady NBAC stalo členom platformy

EU HYBNET. Ide o paneurópsku sieť subjektov podieľajúcich sa na boji proti hybridným hrozbám.

NBAC pokračovalo v spolupráci s protiteroristickými centrami a protiteroristickými koordinátormi krajín Európy, Severnej Ameriky, Japonska a Austrálie, združenými na platforme CTTA Madrid Group (Cooperation on Terror Threat Analysis Madrid Group – Spolupráca na analýze teroristických hrozieb Skupina Madrid). Ťažiskom tejto multilaterálnej spolupráce bolo v hodnotenom období najmä zdieľanie informácií a analytických materiálov.

Graf 4 Obsahové zameranie zdieľaných dokumentov za rok 2023

Osvetovo-vzdelávacia činnosť

Na úseku osvetovo-vzdelávacích aktivít centrum aj v roku 2023 pokračovalo v spolupráci s vládym, mimovládym ako aj akademickým sektorom.

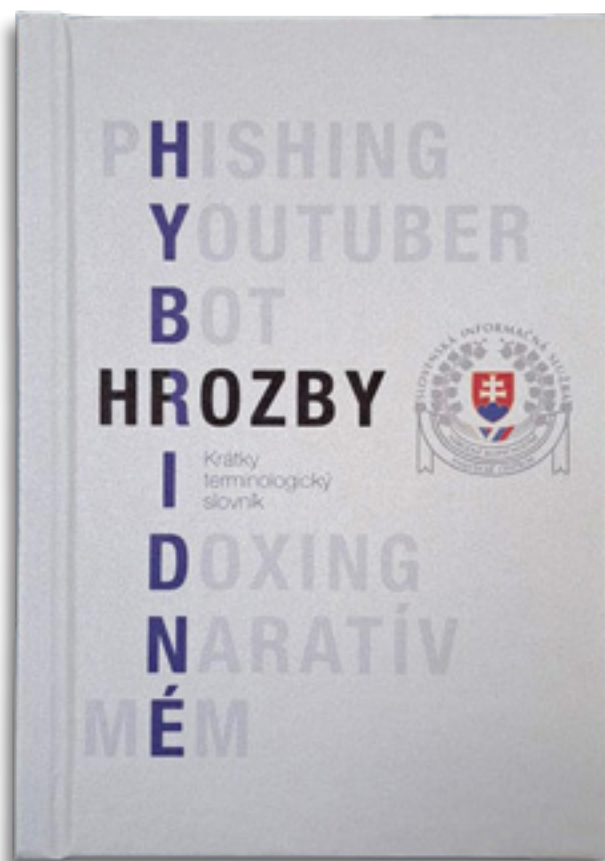
Pri príležitosti 10. výročia vzniku NBAC bolo v pôsobnosti centra vypracované druhé, aktualizované vydanie krátkeho terminologického slovníka pre oblasť hybridných hrozieb.

V kontexte konania parlamentných volieb sa zástupcovia centra aktívne zúčastnili na simulácii krízových scenárov s prvkami hybridného pôsobenia „Chiméra 23“, ktorá sa uskutočnila v gescii Ministerstva vnútra SR. Cieľom bolo otestovanie analytických, komunikačných a rozhodovacích spôsobilostí štátu v reakcii na fiktívny útok cudzieho aktéra na demokratické volebné procesy.

S cieľom zvyšovať odbornosť a kvalifikáciu personálneho substrátu štátnych orgánov sa v priebehu hodnoteného obdobia uskutočnili v priestoroch centra viaceré prednášky, ktorých sa celkovo zúčastnilo 118 poslucháčov. Prednášky vedené príslušníkmi SIS a zamestnancami MZVEZ SR boli tematicky zamerané na hodnotenie bezpečnostnej situácie vo vybraných regiónoch sveta, terorizmus a hybridné hrozby. Pre príslušníkov Vojenskej polície zástupca NBAC uskutočnil prednášku na tému postavenia, úloh a funkcií NBAC v bezpečnostnom systéme štátu a na problematiku hybridných hrozieb.

Centrum sa lektorsky spolupodieľalo na informačnej kampani o dezinformáciách a ďalších hybridných hrozbách a strategickej komunikácii štátu. Do tohto celoslovenského pilotného projektu bolo zahrnutých päť stredných škôl.

S cieľom šíriť povedomie o témach patriacich do bezpečnostnej a obrannej politiky medzi študentami a absolventami vysokých škôl a zvyšovať atraktivitu bezpečnostných zložiek štátu ako zamestnávateľa centrum opätovne lektorsky podporilo vzdelávací projekt Bezpečnostná akadémia realizovaný s podporou Ministerstva obrany SR.

Záver

Centrum v priebehu roka 2023 aktívne a iniciatívne plnilo úlohy vyplývajúce zo schválených strategických a koncepčných materiálov, ako aj zo Štatútu NBAC. Aplikačná prax poukázala na potrebu presnejšej špecifikácie objektu analyticko-informačného záujmu centra, k čomu došlo koncom roka novelizáciou jeho štatútu.

Komplexná realizácia analytických spôsobilostí centra bola naďalej limitovaná najmä na úseku priestorového, personálneho a materiálno-technického

zabezpečenia. Optimalizácia týchto podmienok však nie je vo výlučnej kompetencii SIS a služba už niekoľko rokov prezentuje naliehavosť vyčlenenia dostatočného množstva finančných zdrojov.

Ako ukazuje aplikačná prax, stále nevyspytateľnejšie a nepredvídateľnejšie bezpečnostné prostredie si vyžaduje dobudovanie personálnych kapacít a vyčlenenie potrebných finančných prostriedkov zodpovedajúcich potrebám NBAC ako národného kooperačného centra fungujúceho v režime 24/7.

